

== Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 8-50
za en mesec 2-30
za Nemčije celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

== V upravnistvu: ==

Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-60
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEČ

== Inserati: ==

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 »
za trikrat 10 »
za več ko trikrat 9 »

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==

vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Sprejema naročnine, inserate in reklamo. —
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Jugoslovanski kulturni bojevniki.

Da imamo na Slovenskem in Hrvaškem svobodomiselnice po francoskem vzorcu, je znana stvar; sicer jih je jako malo, pa čimmenj jih je, tembolj kriče. Imamo pa tudi jugoslovansko socialno demokracijo, ki ima kakor drugod tudi pri nas za svoj cilj v ekonomskem oziru: kolektivno posest proizvodnih sredstev namesto zasebne posesti, družabno organizacijo dela namesto zasebne kapital. konkurence, razdelitev kolektivnega dohodka med delavce po razmerju dela ali po razmerju potrebe, v političnem: najširšo demokracijo.

Kar se vere tiče, je socialna demokracija po svojem izvoru in zgodovinskem razvoju popolnoma brezverska; ker pa je kljub temu težišče njenega nauka v prvi vrsti v gospodarski prenosni družbe, od katere si obeta tudi kulturno, je začela zadnji čas poudarjati, da nima zoper vero nič, marveč proglašja v tem oziru načelo svobode: veruj, kar hočeš. Tudi organizacija vere, cerkev, je upravičena. Toda, kar malokdo pomisli: **socialna demokracija je protikatoliška**, to je, kar jo označuje! Ustanovniki socializma so bili vsi judje in protestantje: ta duh je bistven za socialno demokracijo. S protestantstvom se socialna demokracija lepo zлага, čeprav se ji prusko od junkrov odvno pastorstvo še upira, tudi zoper judovsko sinagogo nimajo socialisti nič. Če bi se kdaj res izvedla reforma družbe po socialnodemokratskih načelih, bi protestantovska cerkev kot zasebnopravna družba po socialističnem načelu kaj lahko izhajala: drugače pa je s katoliško cerkvijo. To uničiti je ideal socialne demokracije! Zakaj katoliška cerkev načeloma ne pozna principa, ki bi dal svobodo zmoti pravtako kakor resnici; katoliška cerkev tudi odklanja, da bi bila le zasebnopravna družba, ker nje cilj je vse človeštvo in vse njegove institucije čedalje bolj prepajati s krščanskimi idejami, katoliška cerkev je vladarica, kakor je vladar Jezus Kristus — ne pa tolerirana gostačka v socialistični državi. Te vloge ji ni prisodil njen ustanovitelj! In zato srdita jeza socialne demokracije na katoličanstvo!

Toda, če bi bili socialni demokratje odkritosrčni bi nič ne rekli. Toda oni se lažejo in katoliško ljudstvo slepijo, da se vere ne dotikajo. V resnici pa jim je gospodarska reforma postranska reč, boj zoper »klerikalizem«, to je zoper katoliško Cerkev, pa poglavitno opravilo. Zlasti naši jugoslovanski rdečkarji so v tem oziru prava banda. Po različnih svojih »znanstvenih« mazarijah priobčujejo frazave krparije, kako niso zoper »naboženstvo« in podobno, v svoji dejanski propagandi pa jih ni nič drugega kakor samo far in far in papež in kardinali. Jasno se je to pokazalo včeraj v Zagrebu.

V Zagrebu je šolska mladina z dovoljenjem vlade slovesno obhajala slavnost posvečenja Jezusovemu Srcu in se je pri tej priliki razvila zastava. To je vendar katoliški naboženski čin — po socialistovski govorjeno — torej socialistov absolutno nič ne briga. Pa glej, tudi nje je Srce Jezusovo zbadlo! Člani hrvaške »Svobodne Misli«, na čelu jim znani učitelj, Davorin Trstenjak, so aranžirali čelaga vruga in sklicali pretekli teden shod zoper češčenje Srca Jezusovega. Ker pa je pokretašev v Zagrebu komaj za eno pest, se shod ni posrečil, katoličani so jim ga razbili. Zato so se obrnili svobodomiselnici na socialne demokrate in ti so se res odzvali! Kar socialistično leze in gre, so rdečkarji voditelji v ponedeljek v Zagrebu zbrali in prignali na shod »Svob. Misli«. Pa tudi ta shod so katoličani razbili. Davorinu Trstenjaku se je pod varstvom mogočnega kordona policajev peš in na konjih komaj posrečilo, da je dal prebrati resolucijo. To resolucijo je bral **socialni demokrat** Bukšeg in so jo socialni demokrate tudi sprejeli. Resolucija se v svojem najznačilnejšem delu glasi tako: le:

»Da se opasnost klerikalnoga prodiranja suzbije i spriječi, jedino je sredstvo, da se za vremena okupe i udruže svi istinski napredni i slobodoumni elementi u Slobodnoj Misli na pozitivan rad za ojačanje naprednoga i slobodnoga duha. Prvi zadatak rada u tom pravcu vidi ova skupština slobodnih mislilaca u zakonodavnom preuredjenju zastarjelih javno-kulturnih naših odnošaja, pa pozivlje sve napredne i slobodoumne zastupnike na hrv. saboru, da u slijedećem saborskom zasjedanju poduzmu inicijativu i akciju za zajamčeno potpunu slobodu savjesti, a naročito da se zakonom dozvoli bez-

konfesijonalnost i civilni brak, te da se škola potpuno rastavi od crkve, a crkva od države.«

Socialni demokratje so torej glasovali za civilni zakon, za brezversko šolo in izrečno protikatoliško zakonodajo! Oni hočejo kulturni boj, ki ga pa drugače, če je treba in jim kaže, utaje. Oni niso zoper »naboženstvo« katoličanov, hočejo jim pa usiliti brezversko šolo in razdreti podlago krščanskemu družinskemu življenju!

Ta isti gospod E. Demetrovič, je potem, ko so katoličani ta shod razbili, na ulici, kakor izrečno brezverski »Pokret« sam poročal, v svojem govoru dejal:

»Napočil je čas odločne antiklerikalne borbe in prišla bo na Hrvaškem doba, da se pop ne bo smel prikazati niti na ulici!«

Tisti čas seveda ne bo prišel, o tem smo uverjeni, kajti s svojo najnovejšo gonjo so hrvaški masarykovci in socialni demokratje sami največ pripomogli k temu, da so se katoličani zavedli in se bodo združili! — toda značilne so te besede in značilna je ta resolucija za brezmejno lažnjivost socialne demokracije in za njene resnične namene!

To je dobro, da se sami tako pogosto razkrinkujejo!

Hrvaški katoliki, vi pa na plan!

× × ×

PREDVČERAŠNJA SVOBODOMISLNA BLAMAŽA V ZAGREBU.

Skupščina združenih svobodomiselnicev in socialnih demokratov, ki so jo aranžirali v ponedeljek v Zagrebu, ker so bili zadnjič od katoličanov razgnani, se je razvila preklavno tako: le:

Nebo samo se je revežev usmili in lilo ves dan na zemljo dež, da se revežem ni bilo treba preveč bati večera. Ob določenem času prišlo je na Ilički trg, kjer se je imela vršiti »silna« skupščina, nekaj pokretaških in socialističnih revšet, ki so plaho pogledovali po nasprotnikih. Prišel je zaviti in stisnjen v plašč svobodomiselnih junak Davorin Trstenjak — poosebljeni »vitez žalostne postave«. Katoličani so ga takoj pozdravili z žvižgi in primernimi vzkliki ter se izvrstno zabavali, ko so videli, kako pobita je elitna garda zagrebških svobodomiselnicev, ko je uvidela, da se Zagreb niti ne zmeni za svobodno misel. Revšet se je usmiličila policija in jih krila s svojimi hrbtmi pred izvrstno razpoloženimi pravaši in krščanskimi so-

cialci, ki si niso pustili vzeti zabave, da se pošalijo s svobodomiselnici. Zapeli so jim lepo pesmico po znanem napevu: »O du mein lieber Davorin, alles ist hin!« S tem so seveda še povečali jezico svobodomiselnicev in soc. demokratov, ki so v svoji onemoglosti pričeli dvigati palice in metati kamenje. Ko je petje nehalo, je Davorin Trstenjak policajem čital nekaj z nekega listka, ki se je kasneje v »Pokretu« izkazalo kot resolucija, ki je pa nihče razven policajev ni mogel razumeti. Skupščine ni nihče otvoril, volilo se ni nikakega predsedstva, ampak sprejela se je enoglasno resolucija! To je bilo vse na tej slavni svobodomiselnici priredbi. Nato so šli pajaci v varstvu policajev po mestu »demonstrirati« in na nekem mestu je hotel govoriti soc. dem. voditelj Demetrovič, kar so mu pa policaji dobrohotno odsvetovali. Rekel je le, da zdaj pride čas, ko se noben pop ne bo smel niti na ulico prikazati! Kmalu nato se je svobodomiselnica garda porazgubila po kotih in živ krst v Zagrebu vsled te »priredbe« ni niti sanjal o svobodomiselnih veličastvih, ki so jih revšeta oblačala. Tako se je končala najnovejša jugoslovanska svobodomiselnica gonja.

Dr. Ploj za Khuen-Hedervaryja.

Mučno pozornost je vzbudila v vseh resnih slovanskih krogih izjava poslanca dr. Ploja v »Neue Freie Pr.« z dne 3. julija t. l. V tej izjavi se slovensko narodni (?) poslanec **dr. Ploj raduje zmage vlade grofa Khuen-Hedervaryja pri ogrskih volitvah.** Človek bi ne verjel kaj takega, ako bi sam ne bil čital črno na belem. Razumemo na vse zadnje, ako kak ubogi ogrski Slovenec, ki je v svojem obupu volil s Khuenovost stranko, izraža svojo zadovoljnost s Khuenovo zmago, kakor se je to nedavno zgodilo v nekem poštenem slovenskem štajerskem listu, za takega reveža je sprememba od Košuta in Wekerla na Khuenta približno tisto, kakor sprememba bolnika, če se vleže z velikim trudom od ene strani na drugo. Tak revež sodi tudi položaj le s stališča male zemlje, na kateri živi in kjer slučajno ni bilo vladnih krutosti proti Slovencem — ker so v svoji boleštni zaupljivosti volili z vlado, ki jih bo ravno tako goljufala, kakor sta

plačuje primerna stanarina. Stanovanja na isti šoli so vsa enaka in obsegajo po več (4 do 6 sob) z najrazličnejšimi pritlikinami. Šolske sobe so v pritličju, stanovanja v nadstropju. Vsako stanovanje je popolnoma ločeno od drugega in ima tudi svoj vhod.

Ogledali smo si mnogo stanovanj tudi v šolah, ki so po več ur hoda oddaljene od mesta, a vsa so opravljena ne samo elegantno ampak celo luksurično, iz česar se da sklepati, da materialno stanje hessenskega učiteljstva ni ravno slabo.

Provizorični učitelj (tu učiteljski aspirant) ima letnih 900 mark. Takoj ko prebije drugi izpit (Staatsexamen) ima 1000 M, in sicer do definitivne namestitve, ki se pa ne more izvršiti pred 24. letom. Definitivni učitelj ima temeljno plačo 1200 M in triletnice po 150 M. Ko doseže letnih 1800 M, se triletnice povišajo na 200 M. S 30. službenim letom doseže vsakdo najvišjo plačo 3000 M. Seveda stanovanje oziroma stanarina tu ni všeta. Po mestih so učiteljske plače izdatno višje.

Pokojnina znaša v prvih desetih letih 40 odstotkov, od 10. leta dalje pa vsako leto linpol odstotka več. Polno pokojnino dobi učitelj šele s končanim 50. službenim letom. Leta pred vsposobljenostnim izpitom se ne štejejo v penzijo, pač pa se všteta stanovanje oziroma stanarina. M. Humek.

LISTEK.

Pisma iz Giessena.

III.

Giessen, 22. maja 1910.

Giessenskega tečaja se vdeležuje razven avstrijskih učiteljev tudi pet hessenskih tovarišev in en učitelj poljedelstva iz Luksenburga.

Minole tedne smo o prostem času ogledali pod vodstvom šolskega svetnika več ljudskih šol po bližnji giessenski okolici in s prijaznim posredovanjem hessenskih tovarišev smo se do dobre seznanili z vstrojem tukajšnje ljudske šole. Prihodnje tedne pride na vrsto nadaljevalna šola.

Ljudskošolska doba (za vsakdanjo šolo) traja od izpolnjenega šestega do izpolnjenega 14. leta. Pouk je na vseh šolah brez izjeme celodneven.

Vsaka vas ima svojo šolo; šolskih okolišev v našem smislu ne poznajo, ker tvorijo vasi vsaka zase popolnoma omejeno celoto in svojo občino. Po vaški okolici raztresenih selišč tu ni nikjer, istotako ni v celi deželi občine, ki bi obsegala po več vasi.

Kraji do 400 prebivalcev imajo enorazredne, od 400 do 1000 dvo- do štiri-razredne, od 1000 do 6000 prebivalcev štiri- do osemrazredne šole, ki štejejo

v mnogih, posebno obrtnih krajih do 20 in več razredov. Razven po mestih, so povsod mešani razredi.

Šolska poslopja so izvečine prave palače, zgrajene v temelju in pritličju iz bazalta, v nadstropjih pa iz opeke in so zunaj neometane. Prostorni razredi, ki jih nazivljejo dvorane, imajo po pet do šest oken, parketna tla, napojena z oljem, velikanske železne peči z notranjo kurjavo in izvrstno ventilacijo. Stene so po vseh razredih od tal do 1-5 m visokosti obložene z lesom. Klopji imajo železno ogrodje, posamne, gibljive sedeže in 60 cm široke mize. Tudi druga šolska opravila je enotnega in najnovejšega sestava. Poleg vsake šolske sobe je majhen kabinet za učila, knjižnico itd.

Čudno je to, da imajo za stranišča pri vsaki šoli posebno precej oddaljeno poslopje kakor pri nas na manjših železniških postajah. Zakon namreč iz higijenskih ozirov ne trpi stranišč v šolskem poslopju.

Okrog vsake šole je velik prostor za telovadbo, zasajen s kostanji ali lipami in posut z drobnim peskom. Šolskih vrtov po naših nazorih ne poznajo.

Šole se navadno razširjajo tako, da postavijo v bližini prvotnega poslopja drugo, da celo tretje šolsko poslopje, seveda na šolskem zemljišču, ki je navadno jako obširno in od vseh strani ograjeno. Šole gradijo in vzdržujejo

občine, za pouk skrbi država. Sedanji šolski svetnik je v dobi šestih let otvoril 36 novih šolskih poslopij.

Dopoldanski pouk se pričinja poleti ob 7. in traja do 11., pozimi uro pozneje; popoldanski pouk je od 1. do 3. oziroma do 4. ure.

Po vseh šolah rabijo še tablice, celo v najvišjih razredih jih nosijo seboj, da jih imajo kot nekake vadnice pri pisanju in računanju. Zvezki so vsi črtani, nikjer nisem opazil, da bi bili pisali na nečrtni papir.

Risanje se poučuje tukaj večinoma po predlogah, po naravi le izjemoma. Po selskih šolah poučujejo samo moške učne moči. Učitelj je jako malo (deset odstotkov vsega učiteljstva) in so nastavljene samo po večjih krajih in mestih na deklisških šolah. Čudno se nam je zdelo tudi to, da morajo učitelji poučevati po dve uri na teden verouk (zgodbe), pastor poučuje samo katekizem.

Šolskega vodstva na Hessenskem ne poznajo. Uradne posle opravlja šolsko oskrbništvu (t. j. naš krajni šolski svet), temu so podrejeni vsi učitelji iste šole. V tem zastopu je tudi najstarejši učitelj, ki se imenuje na mnogorazrednicah tudi glavni učitelj.

Po zakonu gre vsaki učni osebi kompletno naturalno stanovanje. To se v praksi tudi dosledno izvršuje; le v prav redkih, neugodnih slučajih se iz-

jih Wekerle in Košut. Naj bi se bili Slovenci drznili postaviti svojega narodnega kandidata, pa bi jo bili izkupili, kakor Slovaki in Rumuni.

Kar velja za kakega ubogega in zaničevanega ogrskega Slovenca, pa nikakor ne velja za hofrata Ploja, o kojem mora prijatelj in nasprotnik priznati, da ni ne reven, ne tlačan in tudi ne neveden. Gospod hofrat marveč pozna dobro Khuenove krutosti zoper Slovake, Rumune, Srbe, ki so volili, oziroma hoteli voliti svoje narodne kandidate. Znano je, s kakšnimi sredstvi je priporočil Khuen-Hedervary svojo žalostno zmago, znano osobito, kako je postopal proti slovanskim ogrskim volivcem, osobito proti slovaškim. Orožniki in vojaki so n. pr. slovaškim volivcem branili vstop na volišče na povelje ogrske vlade in v čisto slovaških okrajih so bili »voljeni« na ta način mažarski poslanci. Mnogo ogrskih kmetov je bilo med to volivno borbo od Khuenovih orožnikov postreljenih, otroci in vdove jokajo po umorjenih žrtvah, a slovanski poslanec hofrat Ploj — se raduje take zmage grofa Khuen-Hedervaryja!

Od zanesljive strani se zatrjuje, da je ogrska vlada potrošila 12 milijonov kron za te volitve. Ni čuda, da so tisti veseli zmage, ki so od teh 12 milijonov kaj dobili; toda poslanec Ploj ni nič dobil, pa se vendar zmage veseli, kajti gospod hofrat bi rad avanziral in on misli, da je Khuenova zmaga avstrijskim aladnim krogom všeč. V vedno lepši luči se kaže ta »opozicionalec«.

Posebno zanimivo je še, da se dr. Ploj veseli nagodbe iz leta 1867, to je tiste nagodbe, katero so hrvaški poslanci njegovega kluba še leta 1907 strastno pobijali in jo deloma hoteli celo obstruirati, tiste nagodbe, katero zlasti pobija najodločneje iz načelnih razlogov hrvaška stranka prava, in vendar je dvorni svetnik Ploj načelnik »Zveze južnih Slavenov«, v kateri se nalazijo tudi hrvaški pravaši. Kaj poreko oni k navdušenju svojega dunajskega »Obmanna« za nagodbo, ki je leta 1867 uničila politično samostojnost hrvaškega naroda in ki je bila sklenjena, ne da bi bil vprašan hrvaški sabor? Tu ne velja noben izgovor več — poslanec dr. Ploj je objavil svojo izjavo s svojim polnim imenom in pridejal še svojo parlamentarno šaržo: »Obmann des südslavischen Verbandes«, podal je tedaj izjavo v prilog Deakovi nagodbi z izrečnim sklicevanjem na šaržo, ki so mu jo naklonili med drugim tudi hrvaški pravaši. Dunajski »Obmann« hrvaških pravašev se tedaj izraža za Deakove zakone iz leta 1867, ki so s stališča hrvaškega državnega prava neveljavni in udarec v obraz hrvaškemu narodu! Vprašati moramo vsaj poštene pravaše, kaj pravijo k temu početju svojega dunajskega »Obmanna«? Vsi zavedni Slovani pa so edini v svoji sodbi nad slovenskim poslancem dr. Plojem, ki ne klečeplazi samo pred dunajsko, temveč po vrhu še ogrsko vlado krutega mažarona Khuen-Hedervaryja!

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 7. junija. Današnja seja traja z dobro polurnim odmorom od 6. ure zvečer do pol 12. ure ponoči. Vodi jo župan Ivan Hribar, zapisnikar Kessler, overovateljja zapisnikar občinski svetnik Dimnik in Sajovic; splošno se opaja in komentira, ker občinski svetnik dr. Oražen ni pri seji navzoč.

Občinski svetnik Kobler odstopil.

Župan prečita dopis, s katerim javlja inženir Pavel Kobler, da zaradi drugih obilnih poslov ne more izpolnjevati dolžnosti, ki jih nalaga občinsko svetništvo in zato odstopi kot občinski svetnik. Se vzame na znanje.

Oddaja mizarskih in pleskarskih del pri obrtni šoli.

Župan javlja, da zadnjega sklepa z ozirom na oddajo del pri obrtni šoli Produktivni zadrugi mizarjev na Vič-Glincah ni popolnoma izvedel, marveč da je oddal dela tako, da jih izvrši zadruška za tisto ceno, ki sta jo ponudila G. Tönnies in Rojina.

Nakup slik.

V nedeljo se je zaključila III. razstava slovenskih umetnikov v Jakopičevem paviljonu. Župan naznanja, da je kupil za občino tri slike, in sicer Jakopičevo »Jesen« za 450, Jamovo »Mladost drevje« za 600 in Zmitekovo »V svojem kotičku« za 450 K.

Ostala predsedstvena naznanila.

Zagrebskemu stolnemu vikarju Su-ku se izreče zahvala, ker je podaril ljubljanskim ubogim 200 K. — Zornanova je v zadevi tlakarine pri najvišjem sodišču propadla. — Župnik Vr-

hovnik se zahvaljuje, ker se je ob procesiji na Telovo streljalo na Gradu in za udeležbo občinskega sveta pri procesiji. — Na znanje se vzame dopis ravnateljstva državnih železnic v Trstu, ki naznanja, da se ne more ustreči želji občinskega sveta glede na vlake na Dolenjski železnici.

Proti deželnemu šolskemu svetu.

Dr. Triller utemeljuje nujno predlog glede na deželni šolski svet. Utemeljevalci pravi, da deželni šolski svet ignorira ternopredloge ljubljanskega mestnega šolskega sveta in da se ne ozira niti na jasne zakonite določbe. Na III. deški šoli ni bil imenovan mož, ki je bil v predlogu mestnega šolskega sveta priloženo. V celni napredni javnosti je napravilo to imenovanje največje osupljenje, ker se je pridružil stranki, ki ima zdaj večino v deželi, predsednik deželnega šolskega sveta sam. V drugem slučaju se je neko mesto oddalo, ne da bi se bilo razpisalo. Ljubljansko šolstvo je terorizirano. Za zdaj se predlaga le protest, a če ne bo pomagal, seže občina po drugem orožju. (Odobranje.) Sklene se resolucija, ki obsoja, ker se službe oddajo brez razpisa in ker se prezirajo ternopredlogi mestnega šolskega sveta, ker to pospešuje predsednik deželnega šolskega sveta. Resolucija se predloži ministrskemu predsedniku in naučnemu ministru. (Dobro! Dobro-klič.)

Sprejem v domovinsko zvezo.

Poroča magistratni svetnik dr. Zarnik. Ugodno reši občinski svet 116 prošenj. Med drugimi so sprejeti gostilničar Bevc, Gomilšek, Götzl, drožist Kanc, Karbl, Lenčič Anton, Ivan Meden, Ivan Pribil, Putrich, Riedl, Anton Steiner, kavarnar Stritar, Jean Schrey, dr. Karel Triller. Ko čita poročevalec dr. Trillerjevo ime, pravi župan: »Prosim, gospod dr. Triller se bo za toliko časa oddaljil, da bo zadeva rešena.« — Dr. Triller, ki študira nek akt, počasi vstane in zapušta počasi dvorano, kar vzbuja veselost. Sprejme se v občinsko zvezo tudi rajni kavarnar Haberle. Poročevalec: »Sicer je poročevalec že mrtav, a prošnja je bila pravočasno vložena, ko je bil še živ.« Poročevalec: Poleg 116 prosilcev se je sprejelo v občinsko zvezo 53 žena in 145 otrok. Občinski svetnik Turk: To bo beračev! — Odkloni se 21 prošenj; sprejem v občinsko zvezo se zagotovi izjemcem; Iv. Machu, Božidarju Krištof in Josipu Heuffelu.

Mestna posredovalnica za razpečavanje mesa, mleka in drugih živinskih produktov.

Poroča občinski svetnik dr. Danilo Majaron. Županovo poročilo o posredovalnici smo že objavili dobesedno v listu. Sklene se: Občinski svet načelno sklene, da se ustanovi posredovalnica, kakor hitro zagotovi poljedelsko ministrstvo primeren vsakoleten prispevek. Župan se zahvaljuje poročevalcu in se na njegov predlog sklene, da se dr. Majaronovo poročilo v celnem obsegu sprejme v sejni zapisnik.

Županovo poročilo glede na dopis kranjskega deželnega odbora o načrtu zakona glede na kanalske pristojbine se na Lenčtov predlog odloži z dnevnega reda.

Nekatere premembe ljubljanskega občinskega reda.

Poroča občinski svetnik dr. Triller, ki izvaja med drugim: Žalostna usoda izpremembe občinskega volivnega reda je še vsem v spominu. Kljub glasnemu protestu vseh ljubljanskih občinskih svetnikov je deželni zbor sklenil izpremembo občinskega in volivnega reda. V spominu Vam je tudi, da ste obsodili reformo. Takrat se je tudi sklenilo, da napravi občinski svet novo reformo. Župan je predložil reformo, po kateri se povišaj število občinskih svetnikov od 30 na 36, sedanjemu tretjemu volivnemu redu se priklapi četrti s šestimi občinskimi svetniki, namestnik županov na magistratu bodi podžupan in ne, kakor zdaj, ravnatelj mestnih uradov. Predlogi se sprejmejo na dr. Tavčarjev predlog en bloc, ko se črta na Milohnojev predlog še neki odstavek predloga.

Prepušitev nekaj sveta na Mirju občini.

Skleno se na predlog občinskega svetnika dr. Novaka: 1. Komenda nemškega viteškega reda odstopi mestni občini svet med obrtno šolo in rimskim zidom brezplačno. Zid mora občina popolnoma odkopati in ga opremiti z železno ograjo. Južno od rimskega zidu se napravi primerna steza. Komenda zgradi za emonski muzej vilo v rimskem slogu.

Naprava držajev za sneg.

Priziv Vere pl. Valenta in dr. Eriha Moscheta proti magistratovemu odloku, naj se napravijo na njunih hišah

držaji za sneg, se odkloni. S strehe se je usul sneg. Pasanti so bili zato v nevarnosti. Poroča le občinski svetnik dr. Švigelj.

Popolnitev načrtov mesta Ljubljane.

Poroča občinski svetnik Milohnoja. Za Ljubljano so potrebni novi katastri. Finančno ravnateljstvo je izjavilo, da napravijo nove katastre lahko državni geometri, če da občina potrebne količine in štiri delavce. Glavni katastralni urad pa zahteva osem delavcev, material, količine in poseben prispevek. Sklene se, da se razven prispevka ugodno.

Geodetični stroji.

V stavbnem uradu so zastarali stari instrumenti. Poročevalec občinski svetnik Lenče zato predlaga, naj se nabavijo novi geodetični stroji, računski stroj in dva logaritmična ravnila. Stalo bo 1804 K. Se odobri.

Podaljšanje zbiralnih kanalov.

Poročevalec dr. Triller naglašja, da je suša leta 1908 pokazala, da bi se s poglobitvijo ljubljanične struge lahko ravno nasprotno doseglo, kar se namerava. Barje se namreč lahko posuši in požge, če se zniža globina. Zato sta potrebni zatvornici. Z napravo zatvornice bi dobili vodno moč, ki bo dala 350 dni vsaj 400, kadar bo pa voda narasla, pa do 1200 konjskih sil. Prav bi bilo, da se mestni občini posreči dobiti v roko to moč, ker je naša elektrarna, dasi razbremenjena po plinarni, le preobložena. Zbiralni kanali se bodo morali podaljšati, ker če se to ne zgodi pravočasno, bo nastal, ko prično ljubljani poglabljati, velikanski smrad. Predlaga, naj bi se kanali podaljšali do prisilne delavnice, kjer se namerava napraviti zatvornica. Nujna je zgraditev, ker se prične ponizavati ljubljaniča že koncem bodočega leta. Če se ne požurimo, nastanejo velikanske sanitarne nevarnosti, kanali bodo štrleli v zrak. Absolutno potrebno je, da se prično dela že ne letos, pa gotovo spomladi bodočega leta. Stroški so proračunani s 185.000 K, ki naj se najamejo s posebnim posojilom. — Podžupan dr. Tavčar se ne strinja s predlogom. Pri zadnji suši se ni nič izkazalo. Sramežljivo se je že prej govorilo, da bo potrebna zatvornica. Z ozirom na stvar samo sem jaz drugega mnenja. En jez se bo napravil pri prisilni delavnici, drugi pa v bližini Štefanovega mostu. Pri vodopravni razpravi bo pač morala čuvati občina svoje koristi in lahko protestira, ker kako pride mesto do tega, da bo morala občina zaradi zatvornic podaljšati zbiralnice in pa, da dobi mesto pravično odškodnino. Mislijo nam napraviti tam elektrarno in nam drago prodajati elektriko. Nas neprestano ignorirajo, zato naj občina čuva svoje koristi. V principu je za predlog, ampak le proti primerni odškodnini, n. pr. proti brezplačnemu odstopu vodnih sil mestni občini. — Poročevalec dr. Triller: Dr. Tavčar bi bil lahko toliko ljubezniv, da bi bil na kak primernejši način na kakem drugem mestu povedal svoje pomisleke. Naglašja, da je v svojem poročilu ekscerpiral županovo uradno poročilo. Podžupan dr. Tavčar naglašja, da ga je vodila le korist za občino. Dr. Triller dr. Tavčarju: »Kaj je treba take komedije!« Pri glasovanju je bil sprejet poročevalčev predlog z dr. Tavčarjevim dodatnim predlogom.

Oddaja raznih del.

O sledečih točkah poroča občinski svetnik dr. Novak. Dela za železobetonske stropne pri razširjenih zgradbah pehotne vojašnice se oddajo tvrdki Ast & Comp. za vsoto 23.293 K 83 h. — Pri hotelu »Tivoli« so se pokazali nedostaki, ki se morajo popraviti. Ker jih najemnik ni povzročil, jih mora odpraviti občina. Popravila sama povečajo vrednost stavbe. Popravila bodo stala 9585 K.

Župan: Naglašam, da vse te popravke neobhodno potrebne niso. — Dr. Novak: Ampak kako bi izgledalo, če se ne popravi. — Pri oddaji vseh del za zgradbo novega šolskega poslopja na Prulah naglašja dr. Novak, da se mora dati prednost domačinu. Oddala so se dela tako-le: Zidarska in dninarska V. Scagnetti (92.049 K 98 h), betonski fundament Zajc & Horn (3963 K 46 h), stropi Janesch & Schnell (32.379 K 33 h), kamnoseška Vodnik (3420 K 70 h), tesarska Martinc (8810 K 80 h), krovška Martinc (1992 K 72 h), kleparška Ivan Rojina (1557 K 21 h), vezi Schneider & Verovšek (9948 K 40 h), železne ograje Kranjska stavbna družba (1705 K), mizarska in okovska dela Produktivna zadruga (12.140 K 16 K), pleskarska dela brata Eberl (1273 K 56 h), platneni zastori tvrdki Naglas za 1151 K 2 h. Tvrdka Siegl v Trutnovu je za to delo ponudila 956 K 30 h. Tvrdki Naglas se odda delo, ker

je domača, solidna tvrdka. — Milohnoja želi, naj se tvrdki priporoča, naj zniža svojo ponudbo na višino Sieglrove ponudbe. Betonska razna dela Kranjska stavbna družba (7191 K 22 h), steklarska Agnola (2950 K), slikarska A. Petek (1464 kron), vodovodna J. Babnik (6080 K), hrastove deščice Jos. Puh (7636 K 49 h), Kranjska stavbna družba je ponudila 7248 K 19 h). Dela pri zgradbi prizidka k poslopju mestnega dekliskega liceja se oddajo: mizarska V. Scagnetti (7244 K), pleskarska Bricelj (618 K 22 h), slikarska Remžgarju & Spiritiču (420 K 44 h), klopi Praprotniku (5055 K), steklarska (1400 K), solnečne plahte tvrdki Siegl v Trutnovu. — Naknadno se odobri oddaja del za kanal iz mestne klavnice, podiranje poljskega mostu in nasičanje ceste v Hradeckega vasi za 12.000 kron. Poročevalec: Oddaja je bila nujna. — Kozak želi pojasnil o zgradbi brvi. — Župan: Brvi bi stala 3000 K. Koristila bi v prvi vrsti okoličanom, ki ne plačujejo nobenih davkov v mestu, marveč imajo od mesta le korist. — Debate se še udeleže Likozar, dr. Tavčar med drugim pravi, da se je vršil v Ljubljani shod, na katerem je neki obrtnik dal duška, češ, da se je most oddal za 12.000 K. — Turk: Je bil slabo informiran! — medtem ko so se oddala vsa navedena dela za 12.000 K.

Ostale stavbne zadeve.

O sledečih točkah poroča občinski svetnik Turk. — Naprava novih stopnic v gornjem delu razglednega stolpa na ljubljanskem gradu stane 480 kron. — Napravi se nova železna ograja na zidanem podstavku ob Bleiweisovi cesti v podaljšanje že obstoječe ograje do ceste na državni kolodvor, ki jo zahteva južna železnica. Ograja bo stala 1480 kron. Razdeli se stavbna parcela št. 138/I ob Čopovi ulici na dvoja stavbišč. — Ugodi se priziv superiora jezuitov v Ljubljani proti odloku mestnega magistrata glede na stavbno črto za zgradbo nove cerkve sv. Jozefa v Ciril-Metodovi ulici. — Odkloni se priziv Pangratzevih dedičev proti odloku mestnega magistrata glede na izdajo vknjiženega reverza radi raznih prezidav v hiši št. 4 na Adbroževem trgu. Poroča občinski svetnik dr. Novak.

Prepovedana prodaja kruha in slaščic na javnih trgih.

Skleno se (poroča občinski svetnik dr. Švigelj), da se prepove prodaja kruha in slaščic na javnih prostorih, da se pa ustvari prehodna doba, se dovoli izjema dotlej, dokler ne bo dozidana mestna tržnica. Kozak: »Naj bi bil kruh saj pokrit.«

Šolske zadeve.

V izpraševalno komisijo v trgovsko šolo na višji dekliski šoli se odpošljeta občinska svetnika Knez in Meglič. (Poročevalec Dimnik.)

Ugodi se prošnja voditelju dijaških iger dr. Tominšku, naj bi občina prepustila za dijaške igre I. in II. drž. gimnazije polovico tistega travnika, ki leži ob Marije Terezije cesti in med školskim dvoredom. (Poroča občinski svetnik Mali.) Turk: »Predlagam, naj se jim da ves travnik.« Dimnik želi, naj se skliče enketa ravnateljstva ljudskih šol, h kateri naj se povabi tudi Milčinski, da se skrbi tudi za ljudskošolsko mladino. Likozar: Pri nas na Rakovniku je za to že preskrbljeno. Od 120 do 150 ljudskošolskih učencev, ki so prepuščeni samim sebi, dobe pri nas zavetje. Dimnik: Meni ni o tem nič znanega, dasi bi moral to znati. Hribar: Tudi meni ni o tem nič znanega. Razprave se še udeleže Likozar, Trnkoczy, Milohnoja. Sprejme se poročevalcev in Dimnikov predlog.

Oddaja stavbnih del v Klečah.

Poroča dr. Triller, ki označi uvođa svoje stališče pri oddaji del, ki bi se morala oddati obrtnikom po strokah. (Odobranje.) Dela se sledeče oddajo: zidarska S. Treo (14.066 K 65 vinarjev), tesarska Martinc (1502 K 66 vinarjev), steklarska Tušek (96 K 56 vinarjev), ključavničarska Ivan Ogrin (519 K 40 vin.). Pri oddaji se nasproti proračunu prihrani 3554 K 81 vin.

Kozak o ljubljanskih obrtnikih.

Občinski svetnik Kozak izvaja med drugim, da niso obrtniki zdaj niti offer-tov vložili. (Občinski svetnik Pavšek: »Saj imajo tudi prav!«) Jaz sem sam obrtnik, tako gleda občinski svet na obrtnike, zdaj pa ni ne konca ne kraja zabavljanja po gostilnah proti občinskemu svetu. Mi smo zdaj pod hudo, natančno kontrolo, če pa na nas kdo drugi ne pride, pa prideta Kregar in Štefe. (Dr. Triller: »Velika davkoplačevalci!« — Veselost.) — Občinski svetnik Pavšek se v toliko strinja z dr. Trillerjem, da se bo gledalo pri oddaji velikih del ne le na to, da dobi delo le veliki podjetniki, marveč, da dobe dela tudi mali obrtniki.

Dostavljanje ekspresnih pisem.

Odobri se dr. Trillerjev predlog, naj bi se dostavljala ekspresna pisma po kolodvorski in ne po glavni pošti.

Zaprta Radeckega cesta.

Kozak vpraša, kako to, da se je zaprla podaljšana Martinova cesta, ne da bi bila to občina razglasila. — Župan: Občinski svetnik Kozak misli na Radeckega cesto. Sam sem bil začuden, ko se je zaprla cesta, ampak zaprla je ni občina, marveč lastnik dr. Oražen, ki ima nekaj pravice za to, ker se tam cesta preloži. Sicer sem pa hvaležen, da je zaprl dr. Oražen cesto, ker je tako prevzel nase odij in pa del zabavljanja, ki bi bil drugače zadel občino, ki jo je zdaj zaprl dr. Oražen.

Župan nato zaključil javno sejo, ki ji sledi tajna.

Parlamentarno delo.

Proračunski odsek

Je 7. t. m. po šesttedenskem delu končal razpravo o proračunu. Izmed naših poslancev sta v tem odseku v soboto dr. Korošec in Gostinčar pri razpravi o justičnem ministrstvu odločno nastopila za ravnopravnost Slovencev na Koroškem in Štajerskem. Gostinčar je zahteval, da se na Koroškem nastavi sodniki, zmožni slovenskega jezika. Sedaj se nahaja tam en sam sodnik, ki je slovenščine zmožen! Kako morejo sodniki razsojati, če ne razumejo ljudskega jezika? — Včeraj je poslanec Gostinčar pri razpravi o proračunu finančnega ministrstva poudarjal, kako je potreba izpremeniti službeni red v tobačnih tovarnah, in zahteval nadalje, da se pogodba, ki sta jo sklenila finančna prokuratura v Ljubljani in profesor Belar glede alpskega kompleksa v triglavskem pogorju ne sme potrditi, ker pomenja veliko škodo za prebivalstvo. — V odseku je finančni minister predložil tudi listo penzij bivših ministrov. Unger dobiva 20.000 K letne penzije; Chlumecky 12.000 K; Zaleski 20.000 K; Windischgrätz 8000 K; Madeyski 20.000 K; Glanz 17.000 K; Baernreither 14.000 K; Latour 20.000 K; Jendrzejowicz 8000 K; Kast 8000 K; Thun 8000 K; Chlendorfski 20.000 K; Spens-Boden 20.000 K; Böhm-Bawerk 20.000 K; Giovanelli 20.000 K; Körber 24.000 K; Welfersheimb 24.000 K; Wittek 20.000 K; Bylandt-Rheidt 24.000 K; Kosel 20.000 K; Randa 20.000 K; Auersperg 24.000 K; Pacak 16.000 K; Kuenburg 20.000 K; Beck 32.000 K; Forscht 20.000 K; Klein 24.000 K; Korytowski 26.000 K; Marchet 24.000 K; Geßmann 20.000 K; Derschatta 16.000 K; Prade 16.000 K; Ebenhoch 16.000 K; Fiedler 20.000 K; Praschek 16.000 K; Abrahamowicz 16.000 K; Braf 18.960 K; Začek 8000 K in dr. Schreiner 8000 K. — Ej, ni ravno tako napačno postati tako za eno leto n. pr. — Landsmannminister!

Plenum

zbornice prične debato o proračunu v petek. Trajala bo, kakor domneva predsedstvo, od 10. do 24. t. m. Zbornica bo mogla vsak dan po štiri do pet ur zborovati.

Poljsko Kolo

se nahaja v precejšnji krizi. Posamezne v Kolu združene stranke si nasprotujejo tako, da se govori celo o tem, da bo moral dr. Gląbinski odstopiti in vodstvo prepustiti drugemu.

KRALJ PETER ODSTOPI?

V Belgradu se veliko govori o tem, da kralj Peter, ki se je vladanja navešal, odstopi. Jeseni se baje skliče velika skupščina, da odloči o prestolonasledstvu.

FABRIKACIJA BOMB V ŠOLI.

List »ABC« poroča iz Saragose: Prebivalci vasi Puebla Daljuicen so skušali napasti šolo pod pretvezo, da se tamkaj deli anarhističen pouk. Učitelji so toliko časa s strelji iz revolverja zadrževali množico, dokler ni prišla meščanska garda in je učitelje rešila pred linčanjem. Državno pravdnštvo je izvršilo v šoli hišno preiskavo in tu so našli obrazce za fabrikanje bomb, načrte mesta Barcelone, modele za izdelovanje peklnskih strojev in eksplozivnih snovi.

NEZANESLJIVE KITAJSKE ČETE.

»Reuterjev biro« javlja iz Nankina: Včeraj je bila tu otvorjena razstava ob obsežnih varnostnih odredbah. — Položaj je neizpremenjen. 7000 mož lokalnih čet je bilo razoroženih in nado-ueščenih z drugimi.

FRANCOSKA ZBORNICA.

Za predsednika francoske zbornice je bil včeraj izvoljen Brisson. Dobil je 804 glasov od 425.

REVOLUCIJSKO GIBANJE NA KITAJSKEM.

Na Kitajskem se opaža jako resno in obsežno gibanje, ki se obrača tako zoper tuje kakor zoper vladno, od katere se zahteva ustava in parlament. Kitajske vladne čete, ki so čisto moderno opremljene, so mobilizirane. Evropske bojne ladje so koncentrirane v Honkongu.

Dnevne novice.

+ Hospic ob bohinjskem jezeru.

Duhovsko podporno društvo v Ljubljani je zgradilo ob bohinjskem jezeru poleg prijazne cerkvice sv. Duha hospic v prvi vrsti namenjen duhovnom, da se utrujeni po napornem duševnem delu celega leta nekaj dni oddahnejo v prijazni samoti, v svežem planinskem zraku ob divnem jezeru in v senci košatih jelovih gozdov. Na razpolago je tudi kopališče. Letovišče je dovršeno in bo 15. junija — če ne bo kakih nepričakovanih ovir — blagoslovljeno. Presvetli knezoškof ljubljanski bo ta dan blagoslovil novo zgradbo. Gostje se sprejemajo s 1. julijem. Stroški znašajo nad 60.000 K. Blizo polovice te svote je plačalo duh. podporno društvo, druga polovica 30.000 K je dolg na hiši, ki se bo tekom let z milimi darovi in dohodki hiše odplačal. Gostje bodo plačevali kakor po drugih podobnih zavodih na dan za sobo 2 K in 4 K za hrano in postrežbo. Kadar se dolg splača, se bo za manj imovite goste oskrbnina primerno znižala. Gospodje, ki mislijo priti letos v Bohinj na oddih, javijo naj se čimprej na naslov: Odbor duhovskega podpornega društva v Ljubljani. Na razpolago je 26 sob. Zeleti je torej, da se gostje pravočasno pri imenovanem odboru oglase, da more oglašeni glede časa točno postrči. Vsa natančnejša pojasnila o podrobnostih podaja radevolje odbor duhovskega podpornega društva v Ljubljani.

+ Na glavo udarjeni so vsi oni avstrijski politiki, ki se vesele Khuenove zmage na Ogrskem. Kadar je tam na vladni stranka 1867., je avstrijska državna polovica vedno na slabšem, ker krona stranki osemnajstdesetdesetletje vse dovoli. Ko so vladali Košutovci, je ogrska vlada primeroma najmanj koncesij dobila in mi smo nasproti Ogrski imeli precej lahko stališče. Liberalne nagodbene vlade so pa od avstrijskih vlad vsekar dobile, kar so si pozelele, ker so jim bili dun. krogi izredno naklonjeni. Khuen bo meročajne kroge ovijal okoli prsta, to vsak otrok vé. Pa ne samo s tega stališča ni pametnemu avstrijskemu politiku mogoče pozdravljati »preobrat« na Ogrskem, marveč tudi ne iz splošno-moralnih razlogov. Khuenova vlada pomeni nadaljnje odlašanje pravičnih ljudskih reform, še hujše tlačjenje nacionalitet in utrditev mažarske staroliberalne klike. Kdor se torej Khuenove zmage veseli, ta pač ne vidi daleč preko svojega plota, ali je pa kaj drugega.

+ Škof Stadler, baron Pittner in slovenski liberalni listi. »Slovenski Narod« in ostali liberalni listi so z veliko slastjo na uvodnem mestu dolgovestno komentirali vest, da je cesar Franc Jožef pri obisku v Sarajevu grajal škofa Stadlerja, češ, da hujska Vatikan zoper izborni avstrijsko-mažarsko politiko v Bosni. Najbolj trapasto pisanje je spustila seveda »Edinost«, ki je Stadlerju po svoji navadi dajala svoje prismojene nauke in pri tem tudi ni pozabila na svojega največjega prijatelja — »Slovenca«. Zdaj pa se je izvedelo, da cesar škofa Stadlerja ni prav nič grajal in celo frančiškanski provincijal fra Mišić odločno oporeka tej izmišljotini. Izmišljila si je namreč to reč bosanska vlada sama, kateri je na čelu prijatelj Mažarov in dr. Mandića, baron Pittner. Stvar bo postala jako resna in kakor izvemo iz najzanesljivejšega vira, so začeli tudi frančiškani uvidevati, kako je napačno, da vlada njihovo nasprotstvo do škofa Stadlerja izrablja v svoje vse kaj drugega kakor čedne namene. Najnovejša laž bosanske vlade ostro osvetljuje ondodni nemoralni režim, ki ga podpira ljubljene naših liberalcev, dr. Mandić.

+ Vlada zoper Trst kot sedež laške fakultete! Ministrski predsednik baron Bienerth je včeraj nasproti poslancem Conciju, Gentiliju in Bugattu, ki so bili pri njem zaradi laške fakultete, izjavil, da vlada Trsta kot sedež fakultete noče in da bo, če poslanska zbornica sprejme Trst, v gosposki zbornici vse storila, da to ne bo obveljalo. Lahki so bili silno razburjeni in so izjavili, da zapuste večino in bodo zoper proračun glasovali. Če Lahki to res store, bo vladna večina res razbita; zato je izjava ministrskega predsednika temvečjega uvaževanja vredna. To bo zopet vpitja na oni strani luže! Ubogi Ricciotti

Garibaldi, zdaj bo zopet pisal manifeste in zbiral v duhu svoje hrabre tisoče!

+ Hrvaška krščansko-socialna stranka prava bo baje ime novi hrvaški stranki, v kateri se nameravajo združiti pravaši raznih struj. To združenje je bilo že davno potrebno in najnovejše razmere na Hrvaškem so najboljše dokaz za potrebo te stranke. V stranki ne bo rodbine Frank in ne dr. Elegoviča, ki je nedavno postal protestant. Dnevnik »Hrvatsko Pravo«, »Hrvatske Novosti« in »Hrvatstvo« bodo, kakor se govori, prenehali izhajati, namesto teh bo pa prišel izhajati dnevnik »Hrvatska Država«. V vodstvu nove stranke bodo dr. Aleksander Horvat, dr. Vl. Prebeg, dr. Milobar, dr. Lončarič.

+ Himno Orlu je zložil pokojni pesnik A. Medved. Imel jo je dozdej g. Papler, načelnik Orla v Breznici. Priobči jo »Mladost« to soboto. Krasna himna dokazuje, kako je rajni pesnik cenil in ljubil našo organizacijo.

+ Iredenta v Trstu. Vlada je tržaški deželni zbor zaključila. Domneva se da zato, da preneha imuniteta nekaterih laških poslancev, ki so se udeležili izleta v Milan, koder so se po iredentovski maniri širokoustili, kako bodo Avstrijo snedli.

+ V poročilu o glavni skupščini »Gospodarske zveze« se je vrnila neljuba tiskovna pomota na drugi strani, tretji odstavek, kjer nam je izpremenil tiskarski skrat ime »Podlesnik« v besedo »Predsednik«, kar naj se popravi.

+ Za poštarje. Več nego četrstoletnja prosila so razna poštarska društva za preureditev poštarskih službenih razmer in plač. Načrt zaprošene regulacije je sedaj izdelan in čaka le še najvišje cesarske sankcije. Vsi tisti tovariši, kateri žele o tem načrtu kaj natančnega slišati, naj pridejo dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne na občni zbor društva poštarjev in poštinih odpravnikov obojega spola, kateri se vrši v Ljubljani v hotelu »Ilirija«. Tam bo tozadevno poročal odposlanec osrednjega odbora z Dunaja. Nečlani, kateri nameravajo k društvu pristopiti, dobro došli!

+ Razpisuje se služba knjigovodje za »Slovensko Stražo«. Vloge z dokazi sposobnosti in referencami do 20. t. m. na »Slovensko Stražo« v Ljubljani. Plača po dogovoru.

— Kmetijsko poučno potovanje v Švico, katerega priredi deželni odbor od 29. t. m. do 11. julija bode izvanredno zanimiv in poučljiv. Za predavanje so se zglasili različni kmetijski profesorji. Švicarska vlada gre na prošnjo avstrijskega poslanika izletnikom posebno na roko. Na Rigi pelje izletnike poseben vlak. V Bernu bode sprejel izletnike avstrijski poslanik in ravnatelj državnih kmetijskih uradov. Po jezerih bodo izletnike vozile posebne ladje. Deželni odbor bode dal dvajsetim udeležencem popolnoma prosto vožnjo. Kedor se namerava udeležiti, naj takoj vloži oglas na deželni odbor.

— Stekel pes se je priklatil včeraj v Borovnico ter je oklal pet ljudi: tri deklice in dva moška. Zvečer se je posrečilo gostilničarju g. Klemencu, da ga je pobil z motiko. Oklane osebe so v Ljubljani preiskali in jih pošljejo skoro gotovo v Pasterjev zavod na Dunaj.

— Na deželni kmetijski šoli na Grmu se razpisuje službeno mesto provizornega strokovnega učitelja za sadjarstvo, oziroma vinarstvo. Prošnje je vlagati pri deželnem odboru vojvodine Kranjske v Ljubljani do 15. julija t. l.

— Naša mornarica. Letošnje poletne vaje naše mornarice se bodo začele 15. t. m., končale pa 12. septembra. Eskadra se tako pomnoži, da se bodo vaje udeležile malodane vse naše bojne ladje. Vaje se bodo vršile po celem Jadranskem morju. To vse seveda kaže, kako izborna je naše razmerje do naše »zaveznice« ...

— Naše dreadnoughtke. V »Stabilimento tecnico« v Trstu so zdaj položili dno naše prve dreadnoughtke. Drugo bodo začeli graditi septembra. Prva dreadnoughtka bo splavala julija ali avgusta 1911., druga februarja 1912. Zopolnoma gotovi bosta: prva marca 1912., druga oktobra 1912.

lj Dež. predsednik baron Schwarz se je odpeljal včeraj za več dni na Dunaj.

— Prestavljen je sodnik dr. Fr. Vidovič iz Loža v Krško.

— Dva človeka zgorela. V nedeljo popoldne je udarila na Učaku pri Trojanah strela v Cvetov kozolec in ga užgala. Ljudje so prihteli od popoldanske službe božje in poizkušali ogenj pogasiti, oziroma omejiti. Toda kljub temu se je ogenj razširil na vsa gospodarska poslopja in na hišo. Vse je pogorelo do tal. Najhujše pa so šele opazili, ko se je kozolec že zrušil. Na kozolcu v senu sta namreč spala 34-letni

Avgust, domači rejnec in 31-letni Šrin-ov Marko ter sta zgorela. Splošna sodbja je, da ju je strela ubila ali vsaj omamila.

— Voda zasula dva mosta. Sava ob južni železnici. Dne 5. t. m. smo imeli zopet naliv z točo, ki pa ni povzročila mnogo škode, pač pa je voda zasula dva mostu.

Nove spominke prvega svetega obhajila pod celulozdom je založila »Kato-liška Bukvarna« v Ljubljani. Krasna podoba predstavlja Jezusa s sv. hostijo in primernimi podpis. Podoba je na rtdem kartonu in pod celulozdom tako prirejena, da se lahko postavi ali pa obesi na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod šipo in ima torej iste prednosti kakor kanontable iz celulozida. Kdor hoče darovati prvoobhajancu spominek trajne vrednosti, da ga bo imel lahko celo življenje pred očmi, naj mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko. Poština in ovojina za vsak posamezen izvod znaša posebej 30 vin. Pri naročilu na več izvodov se pojavijo razmeroma manjši stroški za poštnino.

Ljubljanske novice.

lj Katol. društvo rokodelskih pomočnikov naznanja, da je preložilo svojo vrtno veselico na dan 19. junija in sicer vsled desetletnice in izleta »Podpornega društva delavcev in delavk ljubljanske tobačne tvornice«. — Torej 19. t. m. vsi na vrtno veselico v Rokodelski dom!

lj Občni zbor slovenskega glasbenega društva »Ljubljana« bo v sredo, 15. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani »Rokodelskega doma«, Komenskega ulice. Na dnevnem redu so poročila društvenih funkcionarjev, volitev odbora in raznoterosti.

lj Kako oddajajo dela na ljubljanskem magistratu. Proti načinu, kako so bila v ljubljanskem občinskem svetu oddana mizarska dela pri novi obrtni šoli, sta se pritožila Ivan Kregar in Ivan Štefe. Stari medved v »Narodovem« uredništvu ju je zato ogorodil, proglasil ju slovesno za »politična dvojčka« in mlo vzdihnil: »Sta že zopet tu!« Ako staremu liberalnemu medvedu ne gre v glavu opravičenost pritožbe, to ni še noben dokaz za to, da bi pritožba ne bila res opravičena. Pritožba se glede oddaje del pri obrtni šoli glasi: V seji ljubljanskega občinskega sveta dne 18. maja 1910. so bila oddana mizarska in okovska dela pri državni obrtni šoli produktivni zadrugi »ljubljanskih« mizarjev za 64.989 K 83 vin. Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev je oferirala pri glavnem posloju mizarska dela z okovjem in prvim pleskanjem vred za 56.984 K in pri delalniškem posloju za 10.466 K 83 h, torej skupno za 67.450 K 83 h, ljubljanski mizarski mojstri so pa za dela oferirali po vsled krivde mestnega stavbinskega urada storjene, a takoj popravljene pomote, pri glavnem posloju za 56.267 K 76 h in mizarski mojster g. Rojina pri delalniškem posloju za 10.261 K 33 h, torej so bili pri ofertu nižji kot Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev, g. Gustav Tönnies pa je celo oferiral dela za 64.064 K 41 h, torej je bil g. Gustav Tönnies tudi še pod ono vsoto, za katero se je delo oddalo Produktivni zadrugi »ljubljanskih« mizarjev in bi torej moral dobiti dela kot cenejši ponudnik Gust. Tönnies, oziroma g. Rojina, ali pa bi se moralo napram ljubljanskim obrtnikom davkoplačevalcem istotako postopati, kot se je napram Produktivni zadrugi »ljubljanskih« iz Viča in Glinc, katerim se je na čudodelen ter doslej nepojasnen način prvotna oferta 67.450 K 83 h čez noč spremenila v 64.989 K 83 h. To je popolnoma nepravilno postopanje mestnega stavbinskega urada, ki takrat, ko je delo razpisal, ni imel pripravljenih potrebnih podatkov, specielno je pa pogoje mestni stavbinski urad spravil skupaj šele predzadnji dan pred zaključkom razpisa, da se pa mora pleskanje še priračunati, je pa sploh povedal oferentom šele zadnji dan ter so morali potem obrtniki k ofertu to pripisati. — Mestnemu stavbinskemu uradu je moral devet dni celo pomagati vpisavati mizarski mojster g. Petrin! To je popolnoma nepravilno postopanje pri razpisu, ker oferenti niso pravočasno imeli vseh potrebnih podatkov pri roki in niso — v škodo občini — mogli napraviti takih ofertov, kakršne bi bili napravili v nasprotnem slučaju. Popolnoma upravičeno se torej pritožujeva proti sklepu ljubljanskega občinskega sveta, da se je delo oddalo Produktivni zadrugi »ljubljanskih« mizarjev in da se je prezrlo domače ljubljanske davkoplačevalce ter da se jim ni pravočasno dalo na razpolago potrebnih podatkov. Prošiva visoki de-

žalni odbor, da tozadevni sklep ljubljanskega občinskega sveta, ki se tiče oddaje del pri državni obrtni šoli, blagovoli razveljaviti. — Ta pritožba ima že **čudovit uspeh**. V včerajšnji seji občinskega sveta je izjavil župan Hribar, da zadnjega sklepa občinskega sveta z ozirom na oddajo del pri obrtni šoli Produktivni zadrugi mizarjev na Viču-Glincah ni popolnoma izvedel (!!), marveč je oddal dela tako, da jih izvrši zadruga za tisto ceno, ki sta jo ponudila g. Tönnies in Rojina. Ta je pa zopet lepa! G. župan postopa kar samovoljno preko sklepov občinskega sveta. Seve s tem ne more nikakor spraviti s sveta pritožbe Iv. Kregarja in Iv. Štefeta, pritožbe, ki se obrača v prvi vrsti proti nepravilnostim pri razpisu del in proti nepravilnostim pri ofertnem postopanju. Proti včerajšnji izjavi g. župana gre seve še nova pritožba na deželni odbor! Kako pride do tega, da se za njihovim hrbtom že po oddaji del po občinskem svetu zopet baranta radi cen z njihovo konkurenco? Ali je potem treba razpisovati oddajo del? To je tako postopanje, da bo le pravici zadoščeno, ako se vse skupaj razveljavi in se dela na novo razpiše. Upamo, da bo deželni odbor storil svojo dolžnost! Z deli naj se pa pred razsodbo deželnega odbora nič ne pripravlja, ker za eventualno škodo bo odgovoren tisti, ki se na naš prijazen svet ne bo oziral!

Ij Dr. Triller za Kregarjem. Dr. Triller je včeraj nehoti priznal, da je še daleč za Kregarjem. Včeraj je v občinskem svetu dr. Triller predlagal, naj se ekspresne poštne pošiljke ekspedirajo direktno s kolodvorske pošte. Ta predlog pa je že davno prej stavil podpredsednik trgovske in obrtne zbornice g. Iv. Kregar v trgovski zbornici! G. dr. Triller torej očitno jako počasi misli in pri svojih predlogih caplja daleč za Kregarjem. To smo omenili, ker je dr. Triller prikril izvirnik svojega predloga.

Ij Novomašniki leta 1910. Posvečeni bodo v mašnike letos dne 10., 12. in 14. julija naslednji gg. bogoslovci. a) iz IV. letnika: Cegnar Janez iz Stare Loke; Drešar Janez iz Komende; Kanduč Frančišek iz Idrije; Kapš Rudolf iz Toplic; Nastran Frančišek iz Vodice; Rupnik Karol iz Črnega vrha nad Idrijo; Snoj Andrej iz St. Vida pri Ljubljani; Švigelj Viktor iz Borovnice; Verce Jožef iz Dobrnič. b) iz III. letnika: Erzin Leopold iz Smartna v Spodnjem Muhinju; Klopčič Jožef iz Železnikov; Muren Jožef iz Velikega Orehka, župnija Stopiče; Oberstar Ignacij iz Zapuž ž. Ribnica; Perčič Mihael iz Rupe pri Kranju; Rogelj Jožef iz Trate ž. Velesovo; Šmit Frančišek iz Ribnega pri Bledu, ki pa prejme vsled nedostatka kanonične starosti prezbiterat šele v septembru.

Ij Voznja vojakov na dobitke po Ljubljani. Radovedno občinstvo je z zanimanjem opazovalo dne 6. junija popoldne preizkušnjo voznjo s čolni po Ljubljani na dobitke pionirskih oddelkov 28. divizije, namreč pešpolka štev. 27, 47, 87, 97, bosansko-hercegovski pešpolk št. 4 in lovskih bataljonov št. 7, 11, 20, 24 in 29. Dobili so dobitke oni, ki so v najkrajšem času preveslali določeno pot od šentpeter. vojašnice do plavalne šole. Dobili so: Pešpolk št. 87 I. dobitke 10 K; pešpolk št. 97 II. dobitke 8 K; bos.-herc. pešpolk št. 4 III. dobitke 6 K; lovski bataljon št. 7. IV. dobitke 4 K; lovski bataljon št. 29. V. dobitke 2 K. — Častitamo vrlim, hrabrim slovenskim vojakom!

Ij Zaklad kopal. V Hradeckega vasi stanujoči zidar Ivan A. je že večkrat slišal pripovedovati, da je na Golovcu zakopan velik zaklad in je trdno uverjen, da je to resnica. Možno je tudi okoli pripoveduje in vedno hodi gledat kedaj bode zaklad gorel. Predsinočnjim pa se je prepričal, da so njegove trditve resnične. Ko je sedel v neki gostilni, pride nek gost in pove, da je na Češnovarjevem hribu videti modra luč. A. je takoj tekel nočni čar pogledat. Čez nekaj časa je prisopihal nazaj in z velikim veseljem pripovedoval, da je to plamen šaca. Nato se je oborožil s

krampom in lopato ter vzel s seboj tri blagoslovljene palčke, steklenico blagoslovljene vode in blagoslovljeno sol ter se podal proti gorečemu šacu. Blagoslovljeno sol in les se mora imeti pri kopanju zaklada, ker če se tega nima seboj, ga peklensček, kadar se pride do njega, zopet globoko pogrezne v zemljo. Nevarno pa je iti brez teh reči kopat zaklad. Tako pripravljen proti vsemu je A. naglo odkuril proti modremu plamenu, ko pa je prišel blizu, je plamen ugasnil. Vendar pa je poizkusil s svojo srečo. Položil je blagoslovljene palice na tla, jih začel obračati kakor kompas in potem prekrizavši se začel s kopanjem. Takoj pa je bil v bližini hudobec. K sreči je bil panan, ker je imel A. seboj blagoslovljene reči in je ta mirno nadaljeval z delom in se prav nič ni bal peklenščeka, ki je skakal po grmovju, a blizu ni mogel. Ko je A. uvidel, da zaklada sedaj ne bo izkopal, je delo ustavil in se vrnil nazaj trdno prepričan, da ga svoj čas čaka na Češnovarjevem hribu še velika sreča. Sklenil je, da kadar bo še videl šac gorati, se z vso naglico podati na kraj sreče, da mu plamen ne bode prezgodaj ugasnil. Takrat pa mu bo sreča mila, neumni Tomaži pa bodo prepričani, da so njegove misli prave. Kadar se to zgodi, bomo sporočili, a bati se je, da mu peklenšček sedaj zaklad prenese drugam.

Ij Šolarski izlet. Prva mestna deška ljudska šola priredi prihodnji torek izlet v Postojno in Postojnsko jamo.

Ij Za načelnika postaje južne železnice v Trstu je imenovan namesto pokojnega g. Mahorčiča g. Andrej Zbona, doma iz Grgarja.

Ij Umrl so v Ljubljani: Ana Ravnikar, čevljarjeva hči, 1 leto; Helena Tiran, železn. poduradnika hči, 3 leta; Ivan Kikel, krojač, 72 let; Vladimir Novak, posestnik, 34 let; Josipina Schüler, čevljarjeva vdova, 75 let.

Štajerske novice.

š Višek nesramnosti. Ko so v petrovski občini zmagali pristaši S. K. Z., jim je »nekdo« s blatom namazal vrata. Liberalni »Dnevnik« je pisal, da so si najbrž »klerikalci« sami namazali vrata. Ko je zopet »nekdo« v istih Petrovčah tolovajski udri v društven dom ter uničil oder, je istotako liberalni dnevnik pisal, da je to najbrž storil kak »klerikalec«. Ko so tolovaji napadli g. Žebota in ga težko ranili, pripadlja »Dnevnik« ter ve povedati, da je g. Žebot menda v pijanosti padel in se tako ranil. Isti liberalni »Dnevnik« pa še ve dostaviti, da se gospodu Žebotu na postaji v Vuhredu nič ni poznalo, da bi se z njim godilo kaj nenavadnega. »Dnevnik« je bil torej pri vseh zločinih zraven, samo krivci so bili vedno »klerikalci« sami. Višja nesramnost ni mogla.

š Nedeljske turnarske slavnosti na Slovenskem Štajerju. Prihodnje nedelje bodo razne skupine nemških turnarjev pripravile na dveh važnih mestih Spodnjega Štajerja turnarske slavnosti. En del teh dobroznanih nemških divjakov bo hrulil v Celju, drugi del v St. Ilju. Celjski Slovenci so že itak navajeni na kulturno razpoloženje teh novodobnih Culukafrov, zatorej ni niti opaziti med njimi kakega velikega razburjenja. Pa saj bo celjski Sokol stal na straži. Ali ne? Pošteni celjski Nemci pripravljajo to nedeljo izlet v Zidan most, da se z lepa odstranijo od te ceremonije. Za St. Ilj, kamor bodo najbolj drli tudi ta dan celo gornještajerski turnarji, so baje odredene obširne varnostne odredbe, kajti Nemci z vso resnostjo trde, da bodo Slovence pretepevali. Tolovaji!

š Pogreb č. g. župnika in duhov. svetnika Mihaela Plešnika, v St. Pavlu pri Preboldu, ki se je vršil v četrtek 2. t. m., je bil veličasten, kakor ga še ni videla šentpavelska fara in ga tudi kmalu ne bo. Udeležilo se je izpreveda 42 duhovnih sobratov iz 17 dekanij. Milo je govoril rajnemu v slovo preč. g. dekan Hribnik, naštevajoč njegove zasluge tekotom 29letnega župnikovanja v fari, ki ji je postavil prekrasno novo cerkev in poudarjajoč poglavitne čednosti rajnega zlasti njegovo brezprimerno skromnost in milobo. Pokojnik ni imel in ni mogel imeti nasprotnika. Žalni izprevod je vodil mil. g. opat celjski Ogradi. Bila je navzoča vsa šolska mladina, požarna bramba, občinski odbor, ki je nosil rajnemu častnemu občanu 15 od raznih strani darovanih vencev, uradništvo tovarne in razna inteligenca, med njo graščaki Savinjske doline. Razume se, da je bilo na tisoče ljudstva, ki se ni moglo ločiti od svojega ljubega pastirja in očeta. V imenu sorodnikov in onih, ki jim je bil rajni očetovski prijatelj, bodi vsem udeležencem, izrečena iskrena zahva-

la! Ti blago srce, pa počivaj v miru, Bog Ti bodi plačnik!

š Umrl je v Ptuj nanagloma vpo-

š Nesramni mazači pri »Marburgerci« se jezijo, ker našega mil. knežskofa pri vizitacijskih potovanjih spremljajo na konjih s slovenskimi zastavami v rokah in narodni noši slovenski fantje. Ker naše verno in pošteno slovensko ljudstvo časti svojega duhovnega nadpastirja in ga povsod slovesno sprejema in slavi, je spravilo to gotove mariborske losvonomske nemškonacionalne smrkoline čisto izven tira. Ker slovenski fantje iz globoke udanosti do svojega vladike njega spremljajo od farnih mej na staroslovenski način na konjih in z zastavami, je to, oh groza — strašna panslavistična hujskarija. Siromaki! Našemu slov. ljudstvu pač odpadniki krog »Marburgarce« in širitelji ideje frajzina ne bodo narekovali, kako naj ono sprejema svojega nadpastirja.

š Kandidat Katz — Dauerredner. Kakor znano se je na spodnještajerskem političnem obzorju pokazala svitla zvezda, ki utegne postati čudotvorna v zasukani slovenski politiki. Ta mož je gospod kandidat Kac. Zadnje nedelje je priredil ta mož par shodkov, na katerih je poizkušal se pripravljati za obstrukcijski govor s triminutnim »gudom«. Ustno izročilo pravi, da je na shodu v St. Janžu na Vinski gori s petnajstimi stavki razvil svoj veliki političen in »gospodarsko-samostojen« program, kakor je rekel. Tudi v Družmirju je bil enako komoden. Nek šaljivec je rekel, da še čaka Kaca velikanska bodočnost, kot najslavnejšega avstrijskega — Dauerrednerja.

Razne stvari.

Zdravnik — zastupiljevalec. Peterburg, 7. junija. Dr. Pančenko je priznal, da ni zastupil samo sina generala Buturlina, poročnika Buturlina, ampak je že 20 let vršil umore z zastupljanjem kot kako obrt. Za časa epidemije kolere se je vtihotapil v boljše družine, kjer je podkupljen od nestrpnih dedičev bolnikom dajal koleri ni strup.

Novi zakon o nedeljskem počitku v Nemčiji. V Berlinu se sedaj pripravlja v notranjem ministrstvu zakonski načrt o novi uredbi nedeljskega počitka. Načrt bo v jeseni predložen v razpravo državni zbornici. Načrt, ki obsega samo splošne določbe, pušča nedotaknjene določbe posameznih zveznih držav in prepušča določitev posameznosti zveznemu svetu, ki ima tudi odločevati o kakih izjemah. Načrt določa popoln nedeljski počitek v pisarnah in obratih, ki niso v zvezi z nobeno javno prodajo, samo v nekaterih posebno določenih strokah je dovoljeno dve uri dela. V javnih prodajalnah je določeno nedeljsko delo na tri ure. Po možnosti naj bodo prodajalne odprte le pred službo božjo. Razdelitev delovnega časa je pripustna, vendar se mora v tem slučaju zapreti prodajalno najmanj pol ure pred službo božjo in odpreti pol ure po službi božji. Pri gotovih obratih, kot pekarijah, mesarijah, kolonijalnih trgovinah se more zvišati triurni delavnik na pet ur, če je potrebno. V celem letu pa je dovoljeno šest nedelj, v katerih prodaja ni omejena na gotove ure. Te nedelje so dovoljene pred velikimi prazniki kot Božič, Velika noč itd.

Judi izgnani iz Rusije. Iz Psokova so izgnali 150 judovskih družin. Večina jih je bila tam že 50 let naseljenih.

Redka ženitev je bila nedavno temu v Rimu. Najstarejši član italijanskega senata Sinali, ki je star 94 let, se je poročil z neko gospo, staro 89 let. Oba soproga imata torej skupaj 178 let. Značilno za to ženitev je, da se je udeležilo skoraj 200 senatorjev. Tudi prič sta bili precej stari, ena 93, druga pa 89 let. In vzlic temu so na ženitvanjski pojedini izpili precej boteljke šampanjca na čast »mlademu« paru. Novoporočencema je čestital tudi italijanski kralj.

Gorki na Norveškem. Znani ruski pisatelj Maksim Gorki se nastani sedaj stalno na Norveškem, da bo svoji domovini v bližini. Do sedaj je bival na otoku Capri.

Današnji številki je priložen poletni vožni red.

Telefonska in brzojavna poročila.

CESARJEVA ODLIKOVANJA.

Dunaj, 8. junija. Cesar je odlikoval skupnega vojnega ministra Schönaicha in skupnega finančnega ministra barona Buriana, oba z velikim križem Štefanovega reda.

AVSTRIJSKA VLADA ZA OGRSKO VLADO.

Dunaj, 8. junija. V današnji seji državnega zbora je ministrski predsednik Bienenroth odgovarjal na interpelaciji glede na rabo avstrijskega vojaštva pri ogrskih volitvah. Dejal je, da ogrske čete niso zadoščale, ker so se volitve vršile na en dan, da je bila taka poraba vojaštva tudi že prej v navadi in da opravičuje § 3 brambne postave, ki določa, da mora vojaštvo skrbeti »za red in varnost«. Izrekel je svoje obžalovanje radi napadov na ogrsko vlado ter je proti njim protestiral.

OBSTRUKCIJA SLOVENSKE PO-SLANCEV.

Dunaj, 8. junija. »Zeit« poroča, da je vlada ne glede na to, da so visoki krogi zoper Trst zaradi iredente, Trst opustila tudi posebno zato, ker sta poslanca dr. Korošec in Gostinčar pripravljena v odseku tako obstruirati laško fakultetno predlogo, da ni upati, da bi jo bilo mogoče rešiti.

DR. LONČARIČ NAPADEN.

Zagreb, 8. junija. Včeraj so dalmatinski napredni dijaki dejansko napadli na Kaptolu urednika »Hrvatstva« dr. Lončariča.

ČEHI NA AVSTRIJSKEM KATOLIŠKEM SHODU.

Zraga, 8. junija. Češki konservativci so izdali oklic za udeležbo čeških konservativcev na avstrijskem katoliškem shodu v Inomostu.

ZEPPELINOVA VOŽNJA NA DUNAJ PRELOŽENA.

Friedrichshafen, 8. junija. Zeppelin je sporazumno s svojimi inženirji preložil na poznejši čas svojo vožnjo na Dunaj z zrakoplovom »Z. III.«, ker se je pri zadnjih poizkusnih vožnjah izkazalo, da je treba zrakoplov še nekoliko izpopolniti za tako daljno pot. Zeppelin je sporočil na Dunaj, da bo svoj polet izvršil jeseni, ko bo cesar Franc Jožef zopet na Dunaju.

CAR FERDINAND V ZAGREBU.

Zagreb, 8. junija. Včeraj ob 4. uri jutraj se je pripeljal v Zagreb bolgarski car Ferdinand v strogem inkognitu z Reke.

GRKI BODO IZNANI IZ CARIGRADE?

Carigrad, 8. junija. Policija hodi od hiše do hiše, da bi napravila popis Grkov. Zdi se, da bodo Grki izgnani iz Carigrada, ko bi se vprašanje Krete le preveč poostriilo.

POTRES V KALABRIJI.

Rim, 8. junija. Včeraj je potres razrušil v Kalabriji 20 krajev. Potresni sunki so trajali 35 sekund ter jih je spremljalo podzemeljsko bobnenje. Paniko so povzročili še številni požari, ki so izbruhnili neposredno po potresu. V distriktu Potenza je škoda še večja kot v Avellinu, ker je tamkaj izgubilo tudi 50 oseb življenje. Cerkev Benevento je popolnoma v razvalinah. Zupnika in dve drugi osebi je cerkev pokopala pod seboj. — Ministrski svet je odredil, da so se odpeljali tri pomožni vlaki s sanitetnimi vojniki v potresno pokrajino. Mnogo prostovoljcev se je ponudilo vladi na razpolago. — Prefekt v Calistri poroča, da so tamkaj zasule podirajoče se hiše 120 oseb. V Catanzaru se je posrečilo rešiti 8 oseb. Kralj in kraljica sta se podala na kraj potresa. V okraju Castella ni nobena hiša ostala cela. Mesto Calistri, ki šteje 10.000 prebivalcev, je ena sama razvalina. V Napolju je hud sunek povzročil velik strah. Pobožno ljudstvo goreče moli; velike množice v Avellinu romajo na Monte Vergine, kjer je sloveče svetišče Matere Božje.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 8. junija.

Pšenica za okt. 1910	9.53
Rž za okt. 1910	7.15
Oves za oktober 1910	6.85
Koruza za jul. 1910	5.48
Koruza za okt. 1910	5.84
Koruza za maj 1911	5.78

Efektiv: 10 višje.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
7	9. zveč.	734.7	18.3	brezvetr.	pol. obl.	
8	7. zjutr.	735.6	17.3	sl. jvzh.	del. obl.	0.0
	2. pop.	734.8	23.7	sr. jvzh.	dež	

Srednja včerajšnja temp. 18.7° norm. 16.8°.

GROF KHUEN PRI CESARJU.

Ogrska nasilja in laži. Včeraj je bil grof Khuen pri cesarju in mu poročal o izidu volitev. Cesar je

bil seveda silno zadovoljen. Khuen pa je čutil tudi potrebo cesarju poročati, kakor so se volitve vršile, ki niso uničile samo opozicije košutovskih načel, marveč tudi narodnosti. Khuen je cesarju dokazal, da so vsa poročila o nasiljih neresnična. Khuen je cesarja v tem oziru seveda nalogal, kolikor se je dalo. Khuen je poročal o volitvah tudi šefu vojaškega urada prestolonaslednika, ki je prišel k njemu po naročilu slednjega.

Kar se nasilji tiče, se Khuen pred pošteno javnostjo ne bo opral. Nasilja, ka sta jih **dr. Korošec** in **Šramek** v svoji interpelaciji navedla in zoper katere se skrajno razburjeno obrača ogrski vladni korespondenčni urad, se ne dajo utajiti. Evo!:

V Nagysomkutu so žandarji zabodli rumunskega kmeta in vse rumunske odličnjake gnali v arest, ker so agitirali za nacionalnega kandidata. Ogrski biro se pa naslanja na to, ker je v interpelaciji namesto Nagysomkut pomotoma rečeno Nagyszombat, in piše: v Nagyszombatu se je vršil volivni akt v redu, avstrijska interpelacija je napačna! Čisto po ogrsko! Sicer pa je ogrski biro sam moral priznati, da so žandarji zabodli rumunskega kmeta.

Kar pa se Skalici tiče, se opira ogrski biro na številne volivce, češ, saj jih toliko še ni, kolikor jih navaja interpelacija. To pa je nebitveno. Bistveno je, da je imel slovaški kandidat dr. Okanik na volivnem kraju zbranih 1357 volivcev, vladni pa 820, volivci imajo vsak svoje znamenje, vsled česar jih je lahko ločiti. Kljub temu je pa volilo le 247 Slovakov, torej se je moralo nekaj zgoditi, da niso prišli drugi na vrsto! To je pa bilo tako, da je celo mesto obdajal dvojen kordon huzarjev. Predsednik volivne komisije je, kakor hitro je izvedel, da je Slovakov čedalje več, dal potisniti Slovake stran, tako da so morali več kot pol dne v najhujši vročini brez jedi in pijače čakati, naposled pa jih je dal razgnati. Prišlo bi bilo do krvoprelitja, ako ne bi bil dr. Okanik sam od kandidature odstopil. Drugod je bilo ravno tako. Stolni sodnik Koloman Szabo ni nobenega slovaškega volivnega shoda dovolil in sam z revolverjem napadal slovaške agitatorje. Slovaki so šli letos skoro vsi k volitvam zoper mažarske kandidate, vendar pa jih je dejansko komaj 40 odstotkov volilo, kje so drugi? Pustili jih niso voliti!

Grof Khuen pa poroča cesarju nasprotno!

Ogrski listi sami brez razlike stranke priznavajo, da so volitve stale še več kot 12 milijonov kron, kakor je »Reichspost« poročala, zakaj za en sam glas je vlada dala 1000 kron!

Nacionalitete bodo imele samo 7 poslancev.

1620 Dobro ohranjena
trgovska oprava
se po zelo ugodni ceni prodaja.
Kje, pove upravništvo »Slovenca«.

Lepa prilika! Proda se iz proste roke 1617
hiša
z lepim sadnim vrtom in njivo; v hiši se nahaja dobro ideoča trgovina z mešanim blagom, pripravna je tudi za gostilno ali za kako drugo obrt. Proda se z vso prodajalniško opremo. Cena nizka. Oddaljena samo pet minut od kolodvora. Kje pove uprava lista.

Preklic.
Podpisana svarim vsakogar, naj ničesar ne posodi ali kreditira mojemu soprogu **Franu Zillerju**, ker nisem plačnica za njegove dolge.
Novi Vodmat-Ljubljana, 8. junija 1910.
Ivana Ziller.

1639 Proda se 3-1
VILA
kje pove uprava.

Knjigoveza - pomočnika
spretnega, pridnega in poštenega sprejme Družba svetega Mohorja v stalno službo. Ponudbe z zahtevano plačo naj 1621 se pošljejo v Celovec. 3-1

Učenec
iz boljše rodbine in ki je dovršil vsaj nekaj gimnazijskih razredov sprejme se takoj v drogeriji **Anton Kanc-a, Ljubljana Zidovska ulica št. 1.** 4-1

1662 **Zahvala.** 1

Podpisane si usoja izreči najiskrenejšo zahvalo vsem p. n. udeležencem sijajnega izpreda več. g. župnika in duhov. svetnika

Tomaža Potočnika

in sicer v prvi vrsti prebl. g. c. kr. okr. glavarju Župniku, c. kr. okr. sol. nadzorniku Janežiču, c. kr. sodnemu predstojniku Regallyju ter c. kr. sodnemu svetniku Polcu in vsem ostalim c. kr. uradnikom. Istotako iskrena hvala vsem duhovnim sobratom: vlč. g. kanoniku in dekanu Novaku, vlč. gg. kanonikom Kajdižu, Sušniku, Jakliču in dr. Svetini, monogr. T. Zupanu, vlč. g. dekanu Koblarju, vlč. gg. bogoslovnicima profesorjema dr. Dolencu in Janežiču, vsem sobratom-duhovnikom in prijateljem pokojnikovim, domači Marijini družbi, domačemu prostovoljnemu gasilnemu društvu in vrlim radovljiškim in jeseniškim Orlom.

Breznica, dne 4. junija 1910

Francišek Pečarič,
kaplan

1665 **Zahvala.** 1-1

Za vse dokaze srčnega sočutja ob bolezni in smrti, kakor tudi za spremstvo naše nepozabne soproge oz. matere gospe

Franciške Orehek

k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem presrečno zahvalo.

Osobito se zahvaljujemo sl. »Gasilnemu društvu« za veličasten nastop in sl. »Moravškemu pevskemu društvu« za tolažilno petje. Iskrena hvala tudi čast. g. Ivanu Lovšin za tolažilne obiske ter Uršuli in Neži Blodnikar za postrežbo pri ranji.

V Moravčah, 6. junija 1910

Zalujoči ostali.

Kopališče Medija

1594 na Kranjskem, poštni in brzojavni urad Medija-Izlake. Termalno kopališče, letovišče; isto je vsled svojega izbornega zdravilnega učinka znamenito že več let, 1 uro od postaje južne železnice Zagorje. Z vsem komfortom opremljene sobe, izborna restavracija, nizke cene. Pojasnila dajo lastniki **Alojz. Praschniker-ja dediči v Kamniku.**

Sivilja in učenka

se takoj sprejme v Wolfovi ulici 5, drugo nadstropje. 1668 3-1

Kontoristinja

zmožna slov. in nem. jezika, z dobrimi izpričevali, večja tudi stenografije in strojepisja želi premeniti službo. Cenjene ponudbe pod »Kontoristinja« na upravo »Slovenca«. 1649 3-1

1607 **Dobro ohranjeno močno** 6-1

KOLLO
se kupi. Ponudbe A. Sušnik, Zaloška c. št. 21.

Za stalno delo sprejemem

2 krojaška pomočnika

Andrej Kržišnik, krojaški mojster v Železnikih št. 2. 1596 6-1

Glavno zastopstvo
THE REX Co.

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 7

ima vedno v zalogi

pisalne stroje

L. C. Smith & Bros.

pisalne mize

in drugo pisarn. pohištvo,

vse potrebščine za

pisalne stroje,

razmnoževalne aparate

ter

vsakovršnega papirja.

Telefon št. 38.

Ugodna prilika! — Obrtniki pozor!

Staroznana, obcestna na prometnem pri- **gostilna** jaznem solničnem kraju v trgu na Gorenjskem, zraven pripadajoče veliko **gospodarsko poslopje** s staro kovačnico in hlevom se odda v najem eventualno nekaj proda vsled drugega opravila. Lega obeh poslopij je lepa; ležita tik velike ceste, zelo pripravno za večje podjetje, tudi več obrtov kot kovača, kleparja, krojača, mizarja, mesarja, voznika, kolarja, sedlarja in enake samostojne obrtnike. Naslov pove iz prijaznosti 1576 uprava »Slovenca«. 4-1

Proda se v Karlovcu, radi smrti v obitelji 25 let obstoječa, vrlo ideoča

velika špecerijska trgovina

z velikim letnim prometom en gros in en detail, z vsemi špecerijskimi predmeti.

Poznana je ne samo v mestu, nego v celi okolici.

Trgovina se nahaja v lastni hiši z vrlo prikladnim, moderno urejenim velikim skladiščem in ostalimi prostori v hiši.

Pobližje informacije daje uprava tega lista. 1585 5-1

Išče se dekle

poštenih staršev, ki zna šivati, nekoliko kuhati in ima veselje do postrežbe v gostilni na deželi na Gorenjskem. Nastop službe lahko takoj po dogovoru. — Naslov se izve pri upravništvu »Slovenca«. 1577

Nova vila

1478 6-1

v slovenskem delu Koroške, pol ure od železnične postaje, 5 minut izven večje vasi tik ceste in gozda z vodovodom, obsegajoča 6 lepih sob, 4 kuhinje 3 shrambe, se za ceno 12.000 kron takoj proda. Nadaljna pojasnila daje **Janez Vospersnik** pošta Podravlje, Koroško.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon 1 kupon 7 kron
3-10 metr. dolg. 1 kupon 10 kron
za kompletno 1 kupon 12 kron
moško obleko 1 kupon 15 kron
suknjo, hlače, telov- 1 kupon 17 kron
nik zadostno, stane le 1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20-., kakor tudi blago za povračilo, turistične obleke, svileni kamgarn itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana

zaloga tovarniškega sukna Siegel-Imhof v Brnu

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri trdniki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu. 440

Učenec

kateri je dovršil vsaj ljudsko šolo krepke rasti, se sprejme v trgovini z mešanim blagom **Antona Zirc-a** v Črnomlju. 1630 2-1

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji

lepa enonadstropna hiša

z dvoriščem in skladiščem v Celju. Posebno pripravna za obrtnike. Popraša se pri **J. Grobelniku** v Ljubljani. 1660 3-1

Išče se družina, izdelovati opeko
katera zna

Plača po dogovoru! Več se izve pri **Kernu** v Cerkljah pri Kranju. 1666 6-1

V nedeljo, 12. junija ob 2. uri popoldne se bo vršila na licu mesta v Ilovci in Črnavasi pri Ljubljani javna dražba oddaje

stoječe mrve v košnji

okrog 16 oralov travnikov. Mrva je najboljša za govejo živino, posebno pa za konje. Zlicitirana svota se plača o Sv. Mihelu, zadnji čas o Novem letu 1911. — Istotam se dobe v najem travniki za 3-letno dobo. Zbirališče v gostilni „pri Plankarju“ na Dolenj. cesti od trčetri na 2. do 2. popoldne. **Anton Brglez**, Kladezna ulica 5.

V Preski pri Medvodah se odda za 1657 mesec julij do 15. septembra 2-1

krasna soba

V ugodnih razmerah 4 sobe z opravo in kuhinjo. Več se izve pri g. župniku, ravnotam.

Majhno posestvo

je na prodaj, obstoječe iz hiše s kletjo, dobro zaraščenega gozda in njiv, skupaj 9 oralov, 11 mernikov posevke, ob državni cesti med Lukovico in Krašnje. Več se poizve pri **M. Lešnjak, Devica Marija** v 1643 Polju št. 23. pri Ljubljani. 3-1

Elektro radiograf „IDEAL“
hotel „pri Maliču“ zraven glavne pošte

SPORED: 1573

od srede dne 8. do petka dne 10. junija 1910.
1.) Originalna osvetla. (Komično.) — 2.) Beračeva poštenost. (Drama.) — 3.) Lov na mrože. (Po naravi.) — 4.) Skrivnost izdelovalca punčk. (Drama.) — 5.) Zamenja. (Komično.) — Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in 1/2 9. zvečer: 6.) Po sneženem zmetu. (Po naravi.) — 7.) Ljubezenski dogodki. (Drama.) 8.) V pijanosti. (Komično.) Zadnja predstava se vrši ob lepem vremenu na vrtu. Ob torkih in petkih sodeluje sl. Slov. Filharmonija.

Ešvegersko
sivo in rdeče
Marzeljsko
Angeljnovno

Milo

Priporoča tovarna
Pavel Seemann
Ljubljana

1661

Čebelno-
voščene
in
stearinske

Sveče

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarono, rumeno in ružavo za parkete ali polikane
tla priporoča v škatljah po en, pol in četrt kg ali prosto

ADOLF HAUPTMANN

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

1443 40

Neprekosljive ameriške kosilne stroje

„Deering“ 1604 1-1
najnovejša in
lahke konstruk-
cije po zmerni
ceni
priporoča
znana veletrgo-
vina z
železnino, motorji in poljedelskimi stroji

Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1.

Samostojnega
kontorista
1600 in enega 3-1
trgov. pomočnika
sprejme takoj **A. Domicelj**, Ra-
kek, trgov. z mešanim blagom.

Zlate svetilje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Seydlin
Izdelovatelj
Ljubljana, Spital-Stritar, ul. 7

Dež. lekarna pri „Mariji Pomagaj“
M. LEUSTEK
Ljubljana, Resljeva cesta 1
zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu
priporoča ob sedanjem času za jemanje
najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže
Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko
prebavljivo. Mala
steklenica 1 K, večja 2 K.
Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepu-
je lasišče in
preprečuje izpadanje las. Cena steklenici
z rabilnim navodom 1 K.
Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje
izbor-
no proti zoboboli in gnjilobi zob, utrdi
dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz
ust. — Steklenica 1 K. 3499
Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil,
katera se priporočajo po raznih časopisih in
cenikih. Med. Cognaca, Malaga, rumi itd.
razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Modni salon za damske klobuke
F. Magdič, Ljubljana
priporoča svojo bogato zalogo modernih in okusnih
slamnikov po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih
cenah. Naročila z dežele izvršujem z obratno pošto.

Oblastv. autorizirani, preizkušeni in zapriseženi
geometer Josip Lisec
bo odprl svojo pisarno s 1. avgustom
v Ljubljani, Sodnijska ulica šte. 3.
Do tje stanuje in prevzema naročila v hotelu
„Južni kolodvor“ 1. nadstropje, soba šte. 8.

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :
J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.
: Zaloga :
vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.
3027

Varstvena znamka
**Köhlerjeva cementna
strešna opeka**
z zarezo in brez zareze 1611 8 1
je trpežnejša in cenejša kot vsaka druga opeka. — V zalogi
jo ima v poljubnih množinah izdelovatelj:
IVAN JELAČIN, Ljubljana.
Zahtevajte cenik! — Ravnotam vedno velika zaloga Portland-cementa.

Ivan Jax in sin
Dunajska cesta 17, Ljubljana.
Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.
Šivalni stroji
izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno.
**: Adlerjevi :
pisalni stroji.**
Ceniki zastoj in franko.

Skladiščnik
srednje starosti, 25—35 let, se sprejme pri tvrdki **lv. A. Hartmanna**
nasl. Avg. Tomažič, zmožen slovenskega in nemškega jezika z lepo pi-
savo, zanesljiv, trezen, pošten in marljiv; prednost imajo oni vojaščine prosti,
ki so obiskovali trgovsko šolo in so izvežbani v specerijski stroki. Plača
ugodna, pozneje zboljšana po njegovem vedenju in vporabi, hrana in stano-
vanje ob svojem. Ponudbe s spričevali takoj, vstop najkasneje konec junija.

Oklic.
Iz konkurza Franceta Lubšine v Trebnjem se proda zaloga raznovrstnega
manufakturnega blaga, železnine, usnja, špecerije, prodajalniška in hišna
oprava v cenilni vrednosti 12.770 K 22 h najboljšemu ponudniku.
Cenilni zapisnik je na vpogled pri sodnji in podpisnem upravitelju v Trebnjem.
Zalogo blaga je mogoče ogledati
od 2. do 9. junija 1910
v prodajalni v Trebnjem. Ponudbe je staviti pismeno
do 10. junija 1910
na naslov upravitelja dr. Andreja Kuharja c. kr. notarja v Trebnjem ter priložiti 10% ce-
nilne vrednosti kot vadij v državnih papirjih ali vložnih knjižicah kakega kranjskega hra-
nilnega zavoda ali banke.
Blago in opravo se odda najboljšemu ponudniku, ki ima izkupilo do dne
27. junija 1910 poravnati v roke dr. Andreja Kuharja s 6% obrestmi od dneva sprejete
ponudbe.
Zdražitelj mora do dne 28. junija 1910 blago in opravo iz prodajalne in stranskih
prostorov proč spraviti ali se s posestnikom hiše sporazumeti, poprej pa vse izkupilo
poravnati, sicer zapade ves vadij v korist konkurzne mase in je zdražitelj odgovoren s
svojim ostalim premoženjem za vso škodo in primanjkljaj, ki nastane vsled nove dražbe.
Upravitelj si sporazumno z upniškim odborom pridrži pravico do 11. junija 1910
sprejeti najvišjo ponudbo ali zavrniti.
Dr. Andrej Kuhar, s. r.
upravitelj konkurzne mase.

1354
17-1 **Termalno in močvirno kopališče**
STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO
Postaja Zabok in postajališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.
Sezona traja od 1. maja do 30. oktobra.
Termalni vreli 53° C toplote in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trganju,
revmatizmu, ischiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti,
kožnim boleznim, ter tudi za rekonvalescente. — Najboljša vporaba studenskega blata, po-
dobno francovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Krasen gozdni
park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.
Zdravljenje s svetlobo.
Sobe od K 1— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih To-
plicah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzajovna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ 1., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Ljpa, Brno, Gablonz a. N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski
Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Plzeň, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvilava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Odvetniška pisarna dr. IVANA BEN-
KOVIČA v Celju sprejme

stenografa
-ali
stenografinjo.

Znanje strojepisja potrebno. Nastop takoj.
1631 Plača po dogovoru. 3-1

Davka prosta hiša

v krasni, gozdov bogati savinjski dolini s 4
krasnimi sobami, 2 kuhinjama, velikimi svet-
limi kletmi in podstrešjem, dalje zelenjadni,
sadni in cvetlični vrt ter za perutnino se
proda pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji.
Zelo cena živila, lovišče in ribolov. Ponudbe
na Schwarzmeier, Prebold pri Celju.
1650 3-1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

**Zupnim uradom ob priliki ka-
nonične vizitacije:**

Missale Romanum

najnovije izdaje s proprijem za katerokoli
škofijo v sledečih oblikah.

- a) oblika male četvorke za podružnice in ka-
pele velikost 30×22 cm trpežna vezava z
rdečo obrezo K 26—, najfinije izredno tr-
pežno marokinusnje z zlato obrezo K 32—,
b) oblika četvorke za manjše župne cerkve in
podružnice velikost 31½×22½ cm rdečo
usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato
obrezo K 42—,
c) oblika velike četvorke velikost 34×24 cm
trpežno vezan z rdečo obrezo K 40—, naj-
finije izredno trpežno marokinusnje z zlato
obrezo K 47—.

Prednosti tega misala

- zelo velik razločen tisk, fin papir, priročna
oblika, tanka in lahka knjiga.
d) oblika male pole velikost 36×25 cm fino
rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi
z zlato obrezo K 52-80. Dobé se tudi finejše
vezave.

Kanontable pod celuloidom.

Praktična novost.

Cene nekaterih garnitur:
glavna tabla 24×17 cm K 4-80
27×18 cm " 5-90
30×22 cm " 6-10
28×19 cm " 5-40

Večje kanontable v raznih slogih in izvrši-
vah se dobe od 8 krón do 25 krón.

Cene se razumejo za popolno garnituro, t. j.
za glavno in obe postranski tabli.

Prednosti kanontabel pod celuloidom: so zelo
trpežne, jim ne škoduje ne solnce in ne vlaga
so lahke in praktične, imajo lahko čitljiv,
razločen tisk, zavzamejo malo prostora in
se lahko umivajo ali drugače snajžijo, se ra-
bijo brez okvirja in šip in so nalepljene na
prav trdo lepenko, da se ne morejo zviti.

Preces ante et post Missam pro opportunitate sa-
cerdotis dicendae. Accedunt hymni, litaniae,
aliaeque preces etc. V obliki četvorke za za-
krstijo z velikim tiskom. Vezano K 3-84.

**Ritus benedictionis et impositionis primarii la-
pidis** pro ecclesia aedificanda, consecrationis
ecclesiae et altarium et benedictionis signi
vel campanae, vezano K 3-12.

Rituale Romanum. (Velikost 13½×9 cm) ša-
grin zlata obreza K 6—.
Rituale Romanum. (Velikost 23×14½ cm), ša-
grin zlata obreza K 12-96.
Dannerbauer, Praktisches Geschäftsbuch für
den Kurat — Klerus Österreichs. Vezano 30 K.

Ob času prvega sv. Obhajila in sv. Rešnje Telo.

Nove spominke prvega svetega obhajila pod
celuloidom, je založila «Katoliška Bukvarna
v Ljubljani». Krasna podoba predstavlja Je-
zusa s sv. hostijo in primernimi podpisli. Po-
doba je na trdem kartonu in pod celuloidom
tako prirejena da se lahko postavi ali pa obesi
na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod
šipo in ima torej iste prednosti kakor kanon-
table iz celuloida. Kdor hoče darovati prvo-
obhajancu spominek trajne vrednosti, da ga
bo imel lahke celo življenje pred očmi naj
mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko.
Poština in ovojina za vsak posamezen iz-
vod znaša posebej 30 vin. Pri naročilu na več
izvodov se pojavijo razmeroma manjši stroški
za poštnino.

Hammerle, Ecce Panis Angelorum! oder das
allerhl. Altarssakrament und der Priester Vor-
träge für Priesterexerzitien K 3-36.

Lintel — Finster, das eucharistische Triduum.
Ein Hilfsbuch für die Predigt über die tägliche
Kommunion K 1-50.

Diessel, das größte Denkmal der göttlichen
Liebe. Predigten und Betrachtungen über
das hochheilige Sakrament des Altars 2 zvezka
K 10-08.

Blättler, Manna in der Wüste oder das Ge-
heimnis der heiligsten Eucharistie in Vor-
trägen dargestellt 2 zvezka K 4-32.

Chaignon, der Seelenfriede eine Frucht der An-
dacht zum allerhl. Altarssakramente und der
Hingabe an die göttliche Vorsehung, vez. K 4-80.
Stieglitz, Ausgeführte Katechesen II. Beicht- und
Kommunion-Unterricht, vezano K 3-60.

Bernbeck, Katechetische Skizzen zunächst für
die ungeteilte und zweiteilige Landschule
vezano K 4-32.

Schwillinsky — Gill, Anleitung zum Erstbeicht,
Erstkommunion und Firmungsunterricht K 1-50.
Nagelschmitt, Die Feier der ersten hl. Kommu-
nion der Kinder Predigten, Anreden und Skiz-
zen K 3-84.

Müllendorff, Pius X. als Förderer der Verehrung
des allerheiligsten Sacramentes 30 v.

Protzner, Die öftere und tägliche Kommunion
der Kinder namentlich in geistlichen Erzieh-
ungsanstalten und an Klosterschulen. 72 v.

Soengen, Das Liebesmahl des Herrn. Kommu-
nion-Andachten, vezano K 1-98.

Beetz, Neues Leben. Ein bilderreiches Übungs-
und Gebetbüchlein für Erstkommunikanten
zugleich zur wiederholten Erneuerung des
geistlichen Lebens, vezano K 2-64.

Wacker, Geschichten für Neukommunikanten
für die Zeit vor und nach der ersten hl.
Kommunion, vezano K 2-16.

Schwarzmann, Bereit den Weg des Herrn,
Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano
K 2-40.

Jeglič Anton Bonaventura, Pastirski list o sv.
Rešnjem telesu 20 vin.

Pohl, Zum schönsten Tag des Lebens. Erzählun-
gen für Erstkommunikanten, vezano K 1-80.
Albers, Siehe dein König kommt zu dir! Er-
zählungen für die Erstkommunikanten, ve-
zano K 2-88.

Arndt, der heilige Stanislaus Kostka K 1-80.

Meschler, Leben des hl. Aloysius von Gonzaga,
Patrons der christlichen Jugend, vez. K 4-32.

Meschler, Der göttliche Heiland. Ein Lebens-
bild der studierenden Jugend gewidmet, ve-
zano K 7-80.

Schmitt, Anleitung zur Erteilung des Erstkommu-
nikanten-Unterrichtes, vezano K 4-56.

Leitgeb, Das große Liebesmahl heiliger Seelen.
31 Erwägungen und Gebete vor und nach der
hl. Kommunion für Welt- und Ordensleute,
vezano K 3-50.

Walter, Das Allerheiligste Sakrament, das wahre
Brot der Seele, vezano K 3—.

Wiseman — Faber, die heilige Eucharistie. Das
heil. Altarssakrament, oder die Werke und
Wege Gottes, vezano K 2-40.

Louignil, das verborgene Leben mit Christo in
Gott, vezano K 1-50.

Stieglitz, Reumotive für die Kinderbeicht. K 1-20.
vezano K 1-80.

Zapletal, Kurze Anreden zur Vorbereitung auf
die erste hl. Kommunion 80 v.

Za mesec junij.

Hortmanns, Herz Jesu-Predigten, K 2-40.

Hurter, Entwürfe zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-10.

Hattler, Winke, Themen und Skizzen zu Herz-
Jesu-Predigten. K 1-80.

Beck, Das hl. Herz Jesu und die Männer. 78 v.

Hattler, Die 9 Liebesdienste zu Ehren des göttl.
Herzens Jesu in Betrachtungen dargelegt,
vezano K 3-60.

Hattler, Der Weg zum Herzen Jesu, vez. K 2-50.

Hattler, Der Geist des Herzens Jesu, geoffenbart
in den hl. Evangelien, vezano K 2-40.

Neveste, ženini, gospodinje in gospodarji!

Anton Šarc

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8

hoče svojo zalogo radi preselitve svoje trgovine
zmanjšati in prodaja perilo, platno, vezenje,
sploh vse v to stroko spadajoče predmete

po izdatno znižanih cenah.

Lično in solidno, doma izdelano perilo
je iz najtrpežnejšega blaga in si ga lahko
vsak ogleda, ne da bi bil prisiljen kaj kupiti.

K obilnemu posetu vabi vljudno 1571

**A. Šarc, Sv. Petra cesta šte. 8.
: Za slabokrvne in prebolele :**

je zdravniško priporočano
črno dalmatinsko vino
najboljše sredstvo
**4 steklenice (5 kg) franko K 4—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.**

Leitgeb, Das dem heil. Herzen Jesu geweihte
Jahr. Betrachtungen zu Ehren des hl. Herzens
Jesu für Ordenspersonen und fromme Welt-
leute, vezano K 3-30.

Seeböck, Kleines Herz Jesu Brevier, Tagzeiten
für jeden Tag der Woche, vezano K 1—.

Hattler, Stilleben im Herzen Jesu. K 2-16.

Druge važne novosti.

Ender Anton, Skizzen für Predigten und Vor-
träge. Broschüre K 7—.

Ta bogata zbirka znanega pisatelja je izbor
pripomoček za cerkvene govornike ob raznih
prilikah.

Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest, bro-
širana 50 vin., vezano 80 vin.

Poveljnik turške konjenice se zaveda svojega
pokoljenja, se postavi na čelo krščanske armade
in premaga krščansko deklico. Povest je silno
zanimiva.

Deuti Hermann, Exempelbuch für Predigt. Schule
und Haus. Eine Sammlung ausgewählter Bei-
spiele vorwiegend der neueren Zeit, über sām-
tliche Lehren des kath. Katechismus. K 4-80.

Hickmanns geographisch-statistischer Taschen-
atlas von Österreich-Ungarn. Vezano K 5—.

Podaja nam popolno najnovjšo statistiko
naše države in precizno dovršene zemljevide
v priročni žepni obliki.

Jeglič Dr. Anton Bonaventura, Mladeničem I.
zvezek. Obramba vere K 1—.

Ne le mladenci temveč vsi Slovenci naj či-
tajo to zlato knjigo, da bodo pravilno poučeni
o resničnosti naše svete vere in jo vedeli bra-
niti in zagovarjati pred neutemeljenimi pred-
sodki in ugovori.

Beneš-Trébizsky, Kraljica Dagmar. Zgodovinski
roman. Broširan K 3-20, vezano K 4-30.

Ta povest je za probujo narodne zavesti iz-
redne važnosti, popisuje nam pokristjanjenje
polabskih Slovanov, onega naroda, ki se je naj-
delj in najbolj vstrajno bojeval zoper nemško
nasilje, katero je z mečem v roki vsiljevalo v svojo
korist.

Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu. Trije
Angleži raziskujejo Afriko. Po zapiskih dr. Fer-
gusona. Vezano v platno K 3-80.

Jules Vernove spise prestavi v slovenščino
je srečna misel; naše ljudstvo bo sledilo geni-
jalnemu pisatelju širom sveta z napeto pozor-
nostjo in se bo pri tem izredno izobrazilo, ker
ravno spisi tega pisatelja so svetovno znani
kot najboljši med priporočljivimi spisi, ki dru-
žijo zabavo s poučnim in vzgojnim namenom.

Vse te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florijan v Kranju

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

**Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamstvom za nje
trpežnost skozi pet let in opeko za zid**

iz lasne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje stambni kamen za zidanje iz doma-
čega kamenoloma v Podpeči, pri

I. Knez-u v Ljubljani.

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorce pošiljava franko!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pleti, šerpe, rute v veliki izbiri.
SOLIDNE CENE.

Domača pletilna industrija na stroje
v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 44.
izdeluje vsakovrstne **nogovnice, jopice, otročje oblekice** itd. podpletuje stare nogovnice iz najfinejše in trpežne pavole, volne ali svile po naročilu in najnižji ceni; pri poštnih pošiljkih naj se blagovoli priložiti natančen naslov.

1264 1

Tri žlice

železnatega vina lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vsebujejo množino železa, ki jo mora zavžiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v nasprotju z drugimi izdelki, ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Polliter-ska steklenica 2 K.

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje in drugih pritliklin v III. nadstropju se odda s 1. avgustom. Obenem se odda mesečna soba. Več se poizve Židovska ulica šte. 1, I. nadstropje.

1597

Ura z verižico za samo kron 2'—.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezijska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2'—, ter 3 letnim pis-menim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5'50, 5 kosov K 9'—. Pošilja proti povzetju

prus.-šlezijska izvozna trdka
A. GELB, Krakov 340.

2561 Za neugajajoče denar nazaj. 1—1

Gostilniška koncesija

kakor tudi koncesija za prenočišče se odda takoj v najem. Naslov pove uprava.

1654 1

Koncerti

slov. filharmonije

se vrše

vsaki dan

v hotelu »Tivoli«.

Začetek ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10. uri dop., ob 3. uri pop. in ob 7. uri zvečer. Ob delavnikih ob 3. uri pop. in ob 7. uri zv.

Vstop vedno prost.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolenska železniška postaja Straža-Toplice. Okratov vrelec 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, išias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim, Velike ko. ell, separata kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tujce, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobre in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno zdraviliška uprava.

R. Worm-Kolar
Ljubljana, Mesni trg št. 9

Zaloga le prima koles
od K 120'— višje in potrebščin

Auto Pneu Michelin. Mehan. delav-nica za popravila in ponikljevalnica.

Najnižje cene, točna, solidna postrežba.

Gumijevo blago: povošč. barhent, kopalne čepice, cevi za pretakanje vina, piva in vode, 1610 vse sveže, brezhibna kakovost. 3—1

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.

Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig

za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.

Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu

izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

I. Grobelnik v Ljubljani

Pred škofijo

naznanja, da prodaja

Pred škofijo

radi opustitve svoje manufakturne trgovine
vso zalogo po nenavadno znižanih cenah.

Sukna za moške obleke nad 1000 vzorcev v vseh kakovostih, blago za ženske obleke iz volne, batista, kretona. — Bele in črne svile. Preproge, zavese, posteljne garniture, odeje. Sifoni in platno. Namizno perilo. Rute.

Pozor! Nihče naj ne zamudi redke prilike, lepo in dobro blago resnično **ceno kupiti!**

= Krojačem večje partije sukna in podlog posebno ugodno. =

Opustitev
trgovine!

1578 1